

NAT JAX TI TH GU JUAN

Gu Juan nat jax ti tii nat mattuda guch Xoi'kam na jax tum duñia' gatuuk

¹ Biiix na ji'k jax ya' tu ua'ñix dhi u'uan ta'm, ya'ch aagi'ñ gu Jesus jich Xoi'kam nach ji'k ba kaichu' na jax tum duñia' gatuuk, pui' na jax ja'k jup mattu'n gu Dios. Ba' guch Xoi'kam mu joot maadit gu nobii'ñ gu Dios mummu buiñor gu tujuandam tugi'ñ Juan na sap ba' mattuda' na ji'k jax tum duñia' gatuuk.

² Ba' gu Juan pui'p tu ua'na biiix nat ji'k jax ti tii nat pai' dhuuk mattuda guch Xoi'kam bhaankamu'n gu Dios na tu' jax dhuñia'. Cham pai' maa'n kap tu ua'na na diih jax ilhii'ñ, daipu' nat jax pix ti tii gio nat jax ti kai.

³ Ba' joidham jix bhai' tu ja jimia' gui' nam ji'k tu jiñkaidhai mi' pui' ba jimia' na ji'k jax ya' tu ua'ñix dhi u'uan ta'm gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios, bar mia'n gu' na pai' dhuuk pui' tum kuugalhdha' na ji'k jax ya' tu daaxix.

Gu Juan na mui' ba tu ja ua'ñixidha' guch Xoi'kam jii'gi'ñdham mu ja'p xijum gok kap nam pai' jax jum jumpa'n nam tu daanda'

⁴ Aañ nañ Juan tii' mu tu jam ua'ñxi'ñ iñ jiñ jaaduñ jich Xoi'kam bhaan mu ja'p xijum gok kap na pim pai' jax jum jumpadat tu daan buiñor guch Gi'kora' na Aasia dibiiir bhaan bipio', nañ mu jam ñio'ki'ñ no' pim jix bhai'm ilhii'ñ. Gammiji git ba'

xi jam joi'ndat jam a'm ti niidhidha' gui' na bijik dir pux jai'ch, gio na ya' dir ja'p ja'k gammiji pux jai'ch ka', gam na gio bhai'p jim gatuuk, gio ba' gux xijum gook jix dhuudu' kam jix u'uañ i'ii'mda' nam bhammip tu'ii' sonpan na pai' daa,

⁵ gio ba' gu Jesus jich Xoi'kam ip gui' nat duadik giop bam mu dir koi'ñga'n tir, na xib jix io'm gɛ'kam ki'n ba daa ja bui bix gu gɛ'gɛ'kam ya' dhi oi'ñga'n. Guch Xoi'kam gɛ'kam ki'n xich joi'gi'n jia, pui' kut ba' bha jimik tuch ñamkix guch ua'tulhdhara' ki'n gu i'ra'n nat jaax kuruus ta'm, na ba' pu'ñi duuji tuch uañdha' gu Dios.

⁶ Ba' mi' dhir pui' ja'k duu na gatuuk gɛ'gɛ'kam ki'n jich dharsa' nach ja silhka'nda' gu jai', gio ba' nach bhai' ba tu juanda' na pai' tu chiopi' gu Dios jich G'kora'. Jaiñ na jax pik joidham. Gɛ'kamtu'nda' pim guch Xoi'kam, na gu'x io'm jir gɛ'kam sia nar pai' dhuuk.

⁷ Ba' jano' na pai' dhuuk gio bhai'p jimda' guch Xoi'kam, tibiaañ cha'm bhaan bhijimmini dhir bhai' ji chimña'. Bix tigia' am gu ja'tkam na j'x oi'ñga'n kam, sia gui' na mit tulhiiñchudak sissapa kuruus ta'm jano' na ya' xi oilhimik. Ba'x buam jum ilhdhai bhai' ji susuaña' am tii gui' na mit jik cham ti jiiñ buiñor nam ba tigia' na bhai' ba jimda', nam gu' pui' xim aa'nda' na mit cham mi' pui' jii na jax jix aa'. Kani git na pui' tum duña'.

⁸ Gui' nax io'm jir gɛ'kam, na bijik dir pur Dios, gio na ya' dir ja'p ja'k gammiji bar pu chu'm ka', gam na saak gio bhai'p jimda', ja'pni kai'ch: “Aañi' nañ bijik dir pux jai'ch, jup tu duu ñich bix na jik tu'x chu jai'ch. Aañ ba' giop tu kuugalhdha', dai ba' aañ gammiji pu jai'ch ka'.”

Na ba tigia' gu Juan na jax jir tu'm kam guch Xoi'kam

⁹ Aañ pui'p jir jam jaduun' guch Xoi'kam bhaan, nañ gu' aañ pui'p ti jii'gi'ñ buiñor, pui' kuñ ba' miji tu jam ua'ñxi'ñ, pui' bhammip aaya' iñ buiñor gu Dios na pim pai' ja'k bhichu' aapi'm. Gio ja'xbui' pui'p jiñ chulhiñ iñ bixchu' bhaan na jax aapi'm, gu' ji na gu' guch Xoi'kam jiñ palhbuidhat jiñ guguuxi'ñ nañ jax dhui nakga'. Xib jañ yammì dir ja'k jup tu'ii' suudai' iraab na pai' alhi'ch jir dibür na Patmos ti tii', na mit jiñ dhaagik yammì dir ja'k jiñ aich gu Rooma kam nam cham aa' nañ bha ja'p tu a'gada' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam.

¹⁰ Ba' maa'nnim maa'n tumiiñku ta'm nañ ka tu daan buiñor gu Dios, gè'ñ a'm bam tajaa gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda'. Ba' miji dir ja'p pai' bhai' ji chum ñio jiñ bii'bi' dhür jix io'm gè' ki'n, ja'xbui' na ji'x tu kuu gu kuichdhakar,

¹¹ jup tum kai'ch:

—Tu ua'na' ap u'uan ta'm bix nap ji'k jax ti tigia' nañ tim tii'ñchoda', mu ja joochxidha'p ba' gui' nam jiñ bui ti jii'gi'ñ mu ja'p xijum gok kap nam pai' jax jum jumpada' nam tu daan jiñ bui na Aasia dibür bhaan bipio', pui' na jax mu na pai' Eepeso ti tii', gio ba' jumai mu ja'k jap jup tu jootsa' na pai' Esmirna ti tii', gio ba' moo jumai mu ja'k ip na pai' Peergamo jup ti tii', gio ba' moo mu ja'k ip na pai' Tiatira ti tii', gio pui' na jax mu ja'k na pai' Sardiis jup ti tii', gio ba' moo mu ja'k Piladelpia ip, gio ba' mu ja'k Laodiisia.

¹² Ba' na ñich pai' dhuuk mui' ji chi tii nañ jix maachim na jaroi' ba' miji pai' dhür bha tuñ a'gi'ñ,

mi ja'p tuut xijum gook gui' na bhaan jum tuttu gu kañdhiir nar jix uam totbikdam.

¹³ Mi' irban ba' kii'k maa'n gu maa'nkam, pui' kam tu'ii' na gu Jesus jich Xoi'kam. Təb jum t'i'ii'ñ gu jannulh, d'irap xi ju', gio ba' maa'n gu bhispara' bha ja'p jup xi bur bhaasturam na pui'p jir jix uam totbikdam.

¹⁴ Gu kuupa'n joidham jix chuam maaxi'ñ ja'p na gu jabook kib, piam ja'p na jax gux chua bapoo, gio gu buupui'ñ gə'gə'r mimiim ja'p na tai.

¹⁵ Gio gu tootna'n jix io'm jix mimiim ja'p na jax tui'ka' gu baiñum no' tai chir baaxich, na giilhim bax miim ka' nax io'm bax choiñ ka'. Ba' na xi chu a'ga, giilhim gə'x kaidha', am tiroon, ja'p na jax kai'chdha' gu suudai' pai' no' gə' mir na pu'ñi am tiroonda' na sasbakda'.

¹⁶ Ba' ja'pni kii'n dir ja daa' xijum gook gu chichia', gio ba' na chiñi'ram dir busaak maa'n gu təb kuxiir na bixxik dir jix mu'muk. Gio gu buibsa'n giilhim jix o'jo' tanoor, ja'p na jax gu tanoolh no'x dhaam ba daa.

¹⁷ Ba' aañ na ñich pu'ñi ti, mukxi kam jañich panaas mi ja'p pu gi' tootnaram na ñich tu kaam, na ñich gu' giilhim jix choo'n. Ba' gui' bhai' xiñ dhaagik ki'n gu kii'n dir kam nobii'ñ jup jiñ chitda:

—Aap moo cham toodon ka'ñ jaduun. Aañi' pix jir di' nañ bijik dir pu jai'ch na ñich jup tu duu biix na ji'k tu'x chu jai'ch. Aañ ba' giop tu kuugalhdha', dai aañ ba' gammiji pu jai'ch ka'.

¹⁸ Aañ pix jir di' na ñich duadik giop bam mu dir koi'ñga'n tir. Ba' ya' dir ja'p ja'k jañ gammiji pu ba duaka', cham jañ pai' dhuuk ka mukia'. Aañ ba tu daam kii'k ba' xib mu nam pai'm tulhiin gu

koi'ñga'n, ja'p ji buusan nañ aañ ba ua' ba' xib gui' na ki'n jum kukpio'k gu ki'ñgob na pai' dhir mu tum bapki, cham tu' kia' gu ja'ook.

¹⁹ Ba' aañ pui' ilhii'ñ nap tu ua'na' bix nap ji'k jax ti nii'ñ xib gio nap ji'k jax ka ti tigia'.

²⁰ Ba' xim aagi'ñdha' iñ na jax jir jum duukam dhix xijum gook chiichia' nañ ja daa' gio dhix xijum gook na bhaan jum tuttu gu kañdhiir nap ya' nii'ñ. Dho dhix xijum gook chiichia', jir di' am guñ chujuandam tuk gui' nam mu ja'p bixpi' dir gu'kat ja aagi'ñ gux bhai'm kai'chdham jiñ ñi'ook gui' nam bañ kaichu'. Gu' ba' dhix xijum gook na bhaan jum tuttu gu kañdhiir, dhi' pix pui' ja'k jum maaxi'ñ mu ja'p xijum gok kap nam pai' jax jum jumpa'n nam jiñ dhaanda' gui' nam ba ti jigi'ñ aañ jiñ bui.

2

Gu Juan na mui' ba tu ja ua'ñxidha' guch Xoi'kam jigi'ñdham mu nam pai'm jumpadat tu daan buiñor na Eepeso ti tii'

¹ Mu tu ua'ñxidha' ap guñ chujuandam tuk na mu tu juan Eepeso jiñ a'mkam ja bui gui' nam ti jigi'ñ jiñ bui. Ja'pnip ja'k mi chu daasa': "Gui' na ja daa' gux xijum gook chiichia', na mi' irban kiik na pai' xikoolh tuut gui' na bhaan jum tuttu gu kañdhiir nar jix uam totbikdam, nap sap ba' mi' dhir ja aagi'ñdha' gui' nam ti jigi'ñ buiñor, ja'pni kai'ch:

² Jix bhai'x maat iñ na pim jax ja'k tu dudua aapi'm na pim jiñ bui ti jigi'ñ, gio na pim ji'k tu' jax bua'o oipo. Jix maat iñ ip na pim pui' na pim jax bax biiñak aañ jiñ bui, sia ku pim bixchu' bhaan

jum tulhiiñ, gam nam bix aixim jam titdada' gui' nam jix buam tomaat. Siax bhai'x maat iñ na pim cham ja kexex gui' nam maakam tu iatgi'ñ mi ja'p oipot pui' xim titgit nam aañ jir jiñ chujuandam tuk, na pim gu' bax maat nam bhaan pix tu iatgi'ñ.

³ Jix maat iñ ip nar maa'n na pim jax ti jigi'ñ jiñ bui sia kum giilhim jam tulhiiñchu'n gu ja'tkam na pim bañ kaichu'.

⁴ Maa'n kap dai cham pui' ka duiñchu' pim nañ jax jix aa', cham tu' bix jam jujur ki'n jix biiñak kat tu' ka'm kañ ñi'ñ japim, ja'p na jax moo jano' na pim it jax ti ji'ñ jiñ bui na pim joidham bix jam jujur ki'n jix biiñak kat. Xib ampix pui'x oodam ti jigi'ñ japim jiñ bui.

⁵ Ba' aañ pui' ilhii'ñ xib na pim gio soi'p jum ilhdhai mi' pui' ba jimia' na pim jax ja'k tui'ngit bipi' dir, na pim joidham tu' ka'm nidhat mi' pui' jimit na jax jix aa' gu Dios. Piam ku pim gu' cham pu tu duña' nañ jax jam titda, ja'k bhaya' iñ gui' na tu jam bi'ñxi'ñ na pim ba'x chu maax kir jup tu'ii', ba' pui'x chukgam kir ji bi'ya' pim, nañ gu' xi' pik cham ka xi ñakgaim na pim jax tu jim.

⁶ Siamri dho maa'n kap mi' pui' duiñchu' pim nañ jax ilhii'ñ aañ, na pim cham ja kaichgit pui' ja'k jup tu bua nam jax tu jim gui' nam Nikolaitas jum titi', pui' cham jup ja kigalhi'ñ japim na jax aañ.

⁷ Ba' gu ji'k nam kexexi mi' pui' jimia' na jax tu a'gada' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpadat tu daan jiñ bui gui' nam bañ kaichu', ja baidhika' iñ bhammi ja'k na pai' joidham jix chu abhaar, na bixchu' bha ti i'xchix. Ja chiña' iñ ba' nam jugia' gu bhaidha'

na bhai'p kii'k nam ki'n gammiji pu ba duduaka'x jijikgim, sia gui' nam nakgair maa'n nam jax jix biiñak ka' aañ jiñ bui sia kut jax bix aixim jix buam jum duukam bhai' jam daam ji chu jii, nam gu' bhammi ja'k gammijix jijikgim bap tui'ka'."

Gu Juan na mu ja'k jup ba tu ja ua'ñxidha' guch Xoi'kam jigi'ñdham na pai' Esmirna ti tii'

⁸ Mu ja'k jap jup tu ua'ñxidha' gu jumaiñ chu-juandam tuk na mu ja'k jup tu juan jiñ a'mkam na pai' Esmirna ti tii' ja bui gui' nam bañ kaichu'. Ja'p jap tii'da': "Gui' na bijik dir pux jai'ch, gio na gammiji pu bax jai'ch ka' ya' dir ja'p ja'k, nat maa'nnim duadik giop bam mu dir koi'ñga'n tir na mit tii mua, nap sap ba' mi' dhir ja aagi'ñdha' gui' nam ba ti jigi'ñ buiñor, ja'pni kai'ch:

⁹ Jix bhai'x maat iñ na pim giilhim bixchu' bhaan jum tulhiiñ mi ja'p na pim jax tu oi'dha', gam na pim gampai' pix tu'ii' na pim cham jir tu bia' kam. Ku ba' gu' aapi'm cham jax jum aa'nda' ji, na gu' kam aajim na pai' dhuuk jam a'm tu bi'ya' gu gē'gēr jup tum duu'nkam bhammi ja'k jix dhaam, sia ku pim gu' xib cham tu' bia'. Jix maat iñ ip nam xi jam bhaamkidhat giilhim jam a'ga gui' nam pui'm aa' na gē'kam ki'n ja a'm ti nii'ñ gu Dios, nam gu'r Judea kam, nam gu' paa gi mi' pui'p jiiim na jax jix aa' gu Dios pui' xi kai'chit. Na jax ja'k jix aa' gu ja'look dho gi gu' jēē' ji, pui' xi chu buim am dho na jax ja tii'daim.

¹⁰ Ba' aapi'm cham tu' bhaan jax jim aagit gammiji mui' xix biiñak ka' buiñor gu Dios. Cha'pim jax jum aa'nda' sia kut bix aixim jix buam bhai' ji chu jam jii. Xi ñakoo'nda' pim

sia no' m̄it bhai' ji jam tulhiiñchuda gu ja'tkam bhaankamu'n gu ja'ook, na gu' jax chu'm tanoolh pui' ja'k ja jurtuda' nam jam tulhiiñchudai jam kuupa', ku gu' dhi' na bhaan p̄ix matgilhia' ji no' pim moox biiñak jiñ bui piam ku gu' cham. Gio gu' cham tu' mui' tanoolh jum tulhiiña' pim, mambh̄ix tanoolh p̄ix. Ba' no' pim̄it nakoo sia ku pim pu'ñi giilhim jum tulhiiñ, jam makia' iñ gu ḡ'ḡ'rup tum duu'nkam nar jam namki' ka'.

¹¹ Na gu' gu' ji'k nam k̄ēje'ji mi' pui' jimia' na jax tu a'gada' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpadat tu daanda' gui' nam bañ kaichu', cham tu'm tulhiiña' am gatuuk mu nam pai'm tulhiiña' gui' nam cham tu' ka'm t̄igia' gu Dios.”

Gu Juan na mu ja'k jup ba tu ja ua'ñxidha' guch Xoi'kam j̄igi'ñdham na pai' Peergamo t̄i t̄i'

¹² 'Xib jap ba' moo mu ja'k jup tu ua'ñxidha' guñ chujuandam tuk na mu tu juan jiñ a'mkam na pai' Peergamo t̄i t̄i' ja bui gui' nam bañ kaichu'. Ja'pnip mi chu daasa' u'uan ta'm: “Ja'pni kai'ch gui' na chiñi'ram d̄ir busaak gu t̄ēb kuxiir na b̄ixxik d̄ir jix mu'muk:

¹³ Jix maat iñ na pui' na pim jax bax biiñak b̄ix jam jujur ki'n jiñ bui sia ku mi' tu daam k̄ik gu ja'ook na pim pai' oi'dha', ni ku pim cham tu' bhaan jax jum aa' sia kut mua gu ja'ook guñ chujuandam tuk Antiipas na mi' pui' jimdat nañ jax jix aa', na cham aa' na mi ja'p tu a'gada' gux bhai'm kai'chdham jiñ ñi'ook, na gu' mi' kia'mi'ñ t̄i ilhii'ñ na ji'x Peergamo t̄i t̄i'.

14 Dai maa'n kap moo cham jiñ ko'raar na pim jax ja'k duiñchu', na pim gu' jai' dhit pui' ja'k tu bua nat jax tu jii bijik gui' na Balaam tiigich, nax ixchuixim aagi'ñ gu Balak na jax ja'k duñia' nam ba'm ua'tulhdha' gu Israel kam ja'tkam na cham ja kigalhi'ñdha'. Pui' ku mit ba' saalh pui' mu ja'k ji ja bñinat gu mi' kam ja'tkam na pai' kio gu Balak, jai'p ba tu daanda' am ja bui gu ja didios tuk jup duñiixim, gam nam tu kua'da' gu koi' nam ja titki'ñdha' gu ja didios tuk, gio ba' nam jix bhai' ja titdat ja bñim boppoda' gu mi' kam u'uub. Ku ba' gu' gu Balaam ji nat tu'm da'p duu.

15 Gio jai' dhit dhi' nam jiñ bui ti jigi'ñ nam pui' ja'k pix iam jup tu daa'ñchu' nam jax tu jim gui' nam Nikolaitas jum titi'. Dhi'jani bhaan jañ ba' pui' kai'ch na pim cham tu' bñix pui' tu kuugalhdhim nañ jax jix aa'.

16 Ba' aañ pui' ilhii'ñ na pim siamri soi'm ilhdhai mi' pui' xi jimii nañ jax jix aa', ja'p japim xi dhui na pim jax ja'k tu jim xib. Piam ku gu' cham, mu jimiiñ jam tulhiiñchuda' jam bindai dhi' nam Nikolaitas jum titi'. Ja'p ji buusnia' nañ jam kooda' ki'n dhi tēb jiñ kuxiir nañ chiñ am dir busaak.

17 Ja'pni ku pim ba' siamri mi' pui' xi jimii nañ jax jam titda, na gu' no' pimit moo mi' pui' xi jii nañ jax jix aa' cham tu' bhaan jax jim aagit sia ku pimit bñixchu' bhaan bhai' jim tulhii, aañ bhammi ja'k jam aichdhaix dhaam jam makia' gux kii' koi' na manaa jum titi' na pim ki'n gammijix jijikgim bap tui'ka'. Gio ba' moo gu a'lhich ko'kmarak joodai sopkoñxim ip na joidham jix chooto na bhaan mi ua'ñixchu'nda' na pim jax ja'k ba tii'ka' mi' dhir ja'p ja'k. Cham jaroi' mat ka', dai aapi'm dñilh. Gu ba'

no' jaroi' maadit jix kaim gu ñio'ki'ñ gu Dios, biix juraa'n ki'n xi ke'ke' na jax tu a'gada' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpadat tu daanda' gui' nam jiñ bui ti jügi'ñ."

Gu Juan na mui' ba tu ja ua'ñxidha' gu Tiatira kam jich Xoi'kam jügi'ñdham

¹⁸ 'Xib jap ba' moo mu ja'k jup tu ja ua'ñxidha' gu Tiatira oi'ñkam nam jiñ bui ti jügi'ñ, buiñor guñ chujuandam tuk na mi' tu juan ja bui, na ba' mi' dhir ja aagi'ñdha'. Ja'pnip ja'k mu tu ua'ñxidha': "Ja'pni kai'ch gui' na gè'gèr mimiim gu buupui'ñ, gio ba' gu tootna'n nax mimiim ja'p na jax gu baiñum toiñdhichdhix kam:

¹⁹ Jix bhai'x maat iñ na pim jax ja'k tu dudua mi' na pim pai' oi'dha'. Jix maat iñ ip na pim joidham biix jam jujur ki'n tu' ka'm niidhat jix biiñak aañ jiñ bui, gam na pim joidham jix ja joi'ndat jix bhai' ja bua't ja palhbui'ñ gu jai' ki'n gu tu' na ja a'm jum aa'. Gio xib joidham bax chu joi'gi'n japim, cham tu' pui' na biipi' dir.

²⁰ Gu' ji na gu' cham jiñ ko'raar na pim jai' dhit pui' ja'k jup tu daa'ñchu' na jax tu jimdat bijik gu ubii na Jesabeel tügich, pui' kai'chdha' pim na pim Dios bhaankamu'n tu a'gada' ja'p na jax kai'chdha' gui'. Paa gip jir silhkam, pu cham tu' ka'm nai'ñ japim gu Dios pui' xi kai'chit. Ti' na pim jai'x bhai' ja titdat ja bim boppo gu u'uub, gam na pim tu kua' gu koi' na tikdhix kat gu didios jup duñiixim, pui' ip na jax ja'k tu buada' bijik gu Jesabeel. Dhi'jani bhaan jañ ba' cham tu'x bhai'ñ chaat jam bui.

21 B̄ix gui' nam pu'ñi ja'k tu jam a'gi'ñdha' na jax tu jimdat gu Jesabeel, tiix ja joi'ndat ja n̄irka' iñ nam soi'm ilhdhai mi' pui' ba jimia' ḡit na jax jix aa' gu Dios, b̄ix sia aapi'm na pim ji'k pui' ja'k ba tu jim. Gu' ji na pim gu' cham tu' soi' xim ilhdhak buiñor gu Dios, pui' na pim jax bam ua'tulhi'ñ, na pim jai'x bhai' ja titdat ja b̄im boppo gu u'uub, gam na pim tu daan ja bui gu didios jup duñiixim.

22 Ba' gu xib na tu' jax tui'ka', jam tulhiiñchuda' iñ ko'kdai' ki'n, cham jax bua sia pimit jai' dh̄it ma koi no' pimit cham nakoo. Ba' no' pim gu' sia cham soi'm i'lh̄i'ñ buiñor gu Dios, dho gi ba' gu'x io'm ba jam tulhiiñchuda'ñ ji, no' gu'r maa'n na pim jax pui' ja'k tu jim nat jax chu jii gu ubii na Jesabeel tiigich,

23 nam ba' dhi' bhaan jix chotdon ka' b̄ix nam ji'k jiñ bui ti j̄igi'ñ nam mui' kap jum jumpadat tu daan, na gu' pu'ñi ja'k jup tu ja jimia' no'm jai' pui' ja'k jup tu jim. Gio nam ba'x mat ka' nañ aañ b̄ix jix mat ka' nam ji'k jax jum aa'nda' gu ja'tkam, gam nam jax tu buada', gio nam tu' jax jix dhuñiik ka'. Ba' bhaan jup ba machia' am ip nañ aañ tu maak na jax ja'k ja a'm bipio'da' gui' nam pu'ñi tu' pix ilhdhat cham tu' ka'm n̄i'ñdha' gu Dios.

24 Gu' ba' aapi'm na pim ji'k cham pui' ja'k tu jim na jax tu jimdat gu Jesabeel, cham jañ jam tulhiiñchuda', na pim gu' cham tu' pui' ja'k jup tu bua na jax tu bua't gui', na gu' dhi' ba' bhaan bax maati' ka' ḡit na pim pui'p kaichu' gu ja'ook na jax gui'.

25 Dai nañ jam guguuxi'ñ na pim cham mik buppat gammiji ti j̄igi'ñdha' aañ jiñ bui jano' juugit nañ pai' dhuuk gio bhai'p jimda'.

26 Gio no' pimit mi' pui' jii nañ ji'k jax jix aa', gam no' pim pu gammijix biiñak jiñ bui sia kut tu'x buam jum duukam bhai' jam daam ji jii, gø'gø'kam ki'n jam darsa' iñ ja bui bii'x gu ja'tkam na pim ja silhka'nda',

27 ja'p na jax aañ nat gø'kam ki'n jiñ dhai guñ Gi'kora' bii'x kap na ji'x oi'ñga'n. Aapi'm pu'ñi ip gatuuk, ji'ma'n japim ja daada' ka' gu bapaiñum o'xia, aapi'm ba' ja aagi'ñdha' bii'x gu ja'tkam na mit tu' bhaan cham am bua nam duduakat ja tutku' bhaan, ba' ja'p ji buusnia' na pim ja jaisa' ki'n gu jam o'xia ja'p na bhi'ñ jaja'.

28 Gio ba' pu'ñi ja'k tu'm ki'n jam darsa' iñ na jax gu gø' chi'ii' na katukgab bha tissa'n.

29 Gu ba' gu jaroi' no' tu' silhkam jix maachim gu ñio'ki'ñ gu Dios, jum aa' na bii'x juraa'n ki'n xi køø'ke' na jax tu a'ga gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpa'n gui' nam bañ kaichu'."

3

Gu Juan na mu ja'p jup ba tu ja ua'ñxidha' guch Xoi'kam jii'gi'ñdham na pai' Sardiis ti tii'

1 'Xib jap ba' moo mu ja'k jup tu ua'ñxidha' guñ chujuandam tuk na mu ja'k jup tu juan jiñ a'mkam na pai' Sardiis ti tii' ja bui gui' nam bañ kaichu'. Ja'p jap tii'da': "Ja'pni kai'ch gui' na ja daa' xijum gook gu chiichia' gio gux xijum gook jix dhuudu' kam jix u'uañ i'ii'mda', nap sap ba' mi' dhir ja aagi'ñdha' gui' nam ba kaichu': Jix bhai'x maat iñ na pim jax ja'k tu dudua mu ja'p na pim pai' oi'dha'. Cham tu' mi' pui' jii'm japim nañ jax jix aa', pui' xi kai'chit japim na pim ti jii'gi'ñ buiñor

gu Dios, gu' paa gi tu' ka'm jup nii'ñ japim pui' xi kai'chit. Ba' dhi' ka daasaim na pai' dhuuk jam tulhiiñchuda'.

² Ku ba' gu' no' pimit moo soi'm ilh pu xib na kapbhai' xia'lhidhat kapup tu maaxilhim, cham tu' jam tulhiiñchuda' ji. Jix io'm japim mi' pui' xi jimia' na jax ja'k jix aa', cham tu' palhii'p pix na pim jax tui'dhi' xib. Alhi'ch pix ba aa' gu' na ba jam tulhiiñchuda' gu Dios no' pimit chakui soi'm ilh, ba' dhi' ja'p ji buusnia' na jam kooda', na gu' cham tu' kii' ka'm nii'ñ gu pui' na pim jax ja'k tu jim.

³ Siamri pim moo mi' pui' xi jimii na ji'k jax jix aa' gu Dios, ja'p na pim jax ja'k tui'ñgit moo jano' na pimit jax ti ji'ñ aañ jiñ bui na pim joidham bii'x jam jujur ki'n tu' ka'm jiñ ñiidhat. Soi' pim bam ilhdha' ip gio, cha'pim kooksit darka'. Na gu' no' pim aapi'm cham tu'p jum buixdhat am irdat oipo, cham tu' jam baidhika' iñ bhammi ja'k nat pai' tu jam iimchuda gu Dios na saak jam aichdha', nañ gu' aañ jotmoda' pix mi' pix ba kii'ka' cham jum ilhdham nañ pai' dhuuk mu jimda'. Pu cham jaroi' mat ka' na pai' dhuuk, ja'p na jax ba' gu jax chu'm jix ixkum pai' no't ba tu o'bhai' jax chu'm ba'k chir na ti iixdha', na gu' cham tu' na mu pai'p ja aagi'ñdha' gu mi oi'ñkam, mi' pix ba bakia'. Pu'ñi ip ba' aañ nañ pai' dhuuk mu jim.

⁴ Dai ba' gui' nam ji'k jiñ ñii' jañ xi ja baidhai, pui' na jax gui' nam ji'k mi' pui' jiim na jax jix aa' gu Dios mi' dhi' Sardiis, nam cham pai' dhuuk tu' bhaan jum ua'tulhi'ñ. Ba' gammijiñ bii'm oipoda' am bhammix dhaam joidham jix chooto ji chim tai'dhat.

⁵ Bii'x gui' nam ji'k mi' pui' jimia' nañ jax jix aa',

pu'ñi chu'm jañ tu ja ti'dha' joidham jix chooto, gio ba' nañ mi' xi ja daasa' u'uan ta'm nam jax chi' nañ pai' ja daasaim gui' nam ji'k tu' ka'm jiñ ñidhat mi' pui' ba jiiim nañ jax jix aa' nañ ba' gatuuk pu silh ja baidhika' bhammi ja'k jix dhaam nam pai' gammijix jijkim bap tui'ka'. Aañi' pu tiida' jano' gu Dios ja kaixdhat bix gu noonbi'ñ na ñich aañ bix tu ja uañ gu ja ua'tulhdhara' gui' nam ji'k tu' ka'm jiñ chigia' xib.

⁶ Ba' no' jaroi' tu' silhkam jix maachim gu ñio'ki'ñ gu Dios, jum aa' na mu jimii bix ju-raa'n ki'n xi ke'ke' na jax tu a'gada' gux Dhu-udu' kam jix Uañ li'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpa'nda' gui' nam ti jigi'ñ jiñ bui nam tu daanda' buiñor gu Dios.”

Gu Juan na mu ja'k jup ba tu ja ua'ñxidha' gu Piladelpia kam jich Xoi'kam jigi'ñdham

⁷ Xib jap ba' moo mu ja'k jup tu ua'ñxidha' guñ chujuandam tuk na mu ja'k tu juañ jiñ a'mkam na pai' Piladelpia ti ti' ja bui gui' nam ba ti jigi'ñ aañ jiñ bui. Ja'pnip mu tu ua'ñxidha': “Gui' nar Maraa'n gu Dios, na joidham jix uañ ki'n kiik gio nax io'm jir g'e'kam, cham tu' pui' na ji'x jir g'e'kam kat gu Dabii, gam na cham ji'xdha' jaroi' soo'mchulhdha' no' tu' jax jix dhuñiim, pui' tu kuugalhdha'. Ja'pni kai'ch nap sap ba' mi' dhir ja aagi'ñdha' gui' nam ba kaichu':

⁸ Jix bhai'x maat iñ na pim jax ja'k tu dudua ip aapi'm. Jix bhai' mi' pui' jiiim japim nañ jax jix aa' cham tu' bhaan jax jim aagit, sia ku pim jum tulhiiñ bixchu' bhaan. Ba' aañ pui' ilhii'ñ nañ jix io'm g'e'kam ki'n jam a'm ba ti niidhidha' ya' dir

ja'p ja'k, cham ji'xdha' jaroi'ñ soo'mchulhdha' nañ ji'x gə'kam ki'n xi jam joi'gi'n, dai ji no' pim jix biiñak pix aañ jiñ bui.

⁹ Aañ pui' ja'k tu duñia' nam xi jam ðbhidhai tu' ka'm jam tigia' bix gui' nam kaichu' gu ja'ook, gui' nam pui'm aa' na gə'kam ki'n ja a'm ti niidhim gu Dios nam jir Israel kam, nam ba' machia' nañ aapi'm xi jam joi'ndat jam a'm ti niidhim, nam gu' gui' cham tu' mi' pui' jiiim nañ jax jix aa', dai na jax ja'k ja tiidaim pix gu ja'ook.

¹⁰ Aapi'm ji na pim ba' bix jam jujur ki'n tu' ka'm jiñ ñiidhat jix biiñak jiñ bui, ti' na pim gammiji mi' pui' jiiim nañ jax jix aa'. Ba' aañ xi jam joi'ndat jam a'm ti niidhidhat jam palhbul'ñchu'nda' na pai' dhuuk bhai' ja daam ji jimia' gu tulhiiñara' bix gu ja'tkam na ji'x oi'ña'n, na bhaan pix matgilhia' nam ji'k moo tu' silhkam jix biiñak ka' aañ jiñ bui, gio na ji'k cham. Aapi'm jañ ba' dai jam palhbuidha', na pim gu' gammijix biiñak jiñ bui.

¹¹ Ba'm aa' na pim pu'ñi gammiji ti jii'ñdhat jix biiñak ka' aañ jiñ bui na ba' jam a'm tu bi'ya' gu gə'gər jup tum duu'nkam jano' nañ pai' dhuuk jam baidhika' bhammi ja'k jix dhaam. Na gu' no' pim am ir, jumai bhaan bi'ya'. Bar mia'n gu' nañ pai' dhuuk mu jim nañ mu ja bai'ñmira' ji'k nam jiñ ñira.

¹² Ba' gui' nam pu'ñi mi' pui' jimia' nañ jax jix aa', gə'gərkam ki'n ja darsa' iñ bhammix dhaam, ja'p ji buusnia' nam gui' bhai' siisap ka' gu chiop ga'n gu Dios. Gammiji bhai' pu bap tui'ka' am, cham tu' ji'x juugit. Ja a'm ua'na' iñ na jax chi' gu Dios gio na jax ti ti' bhai' na pai' dhir nai'r gə'kam, nax io'm gə'r kiicham, na xibkam Jerusaleen jup ti

tii', gio ba' nañ jax jup ba tii'ka' ip aañ mi' dhir ja'p ja'k.

13 Ba' no' jaroi' tu' silhkam jix maachim gu ñio'ki'ñ gu Dios, jum aa' na bii'x juraa'n ki'n xi kēēkē' na jax tu a'gada' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpa'nda' gui' nam ba ti jii'gi'ñ aañ jiñ bui nam tu daanda' buiñor gu Dios.”

Gu Juan na mu ja'k jup ba tu ja ua'ñxidha' guch Xoi'kam jii'gi'ñdham nam mu ja'k jup oi'dha' na pai' Laodiisia ti tii'

14 'Xib jap ba' mu ja'k jup tu ua'ñxidha' gu ju-maiñ chujuandam tuk na mummu ja'k tu juan jiñ a'mkam na pai' Laodiisia ti tii' ja bui gui' nam jiñ bui ti jii'gi'ñ. Ja'pnip mi' tu daasa' bhaan gu u'uan nap mu joochxidha': “Gui' nat jup duu dhi oi'ñga'n bii'ma'n gu Dios gio na ji'k tu'x chu jai'ch, na joid-ham jix uañ ki'n kii'k, gam na pui' tu kuugalhdha' jax no't ba tii, ja'pni kai'ch nap sap ba' mi' dhir ja aagi'ñdha' gui' nam ba kaichu':

15 Jix bhai'x maat iñ na pim ji'k tu' jax bua't tu dudua mu ja'p na pim pai' oi'dha'. Jix maat iñ ip na pim cham tu' bii'x jam jujur ki'n tu' ka'm jiñ ñiidhat jix bii'nak aañ jiñ bui. Cham tu'x bhai' mi' pui' jii'm japim nañ jax jix aa', palhiip pi'x. Ja'p pi'x ji buan japim na jax gu suudai' no'x juuk pi'x, na cham tu'x io'm jix choiñ ka' piam na cham io'm jix jii'pi'ñ ka'. Ba' aañ jiñ bui cham tu'r am gu pui' na pim jax tui'dhi', ja'pji no' pim jix aa' na pim jiñ kaichgi'da', bii'x jam jujur ki'n ip na pim tu' ka'm jiñ ñiidhat mi' pui' jii'mda' nañ jax jix aa', cham tu' palhiip pi'x. Piam no' pim jup jix oo'n na pim tu'

ka'm jiñ ñii'ñdha', cha'pim pui' kai'chdha' na pim jiñ kaichu'.

¹⁶ Gu' ba' gu xib na tu' jax tui'ka', cham tu'ñ jam a'm ti ñiidhidha', na pim gu' cham tu' bïx jam jujur ki'n tu' ka'm jiñ ñiidhat mi' pui' jïim nañ jax jix aa', sia ku pim gu' pui' kai'ch na pim jiñ kaichu'. Ja'p ji buusnia' nañ jam biñbo' ya' ñir jiñ chiñ am, na pim gu' pui' pïx ji buan na jax gu suudai' no'x juuk na pu cham i'oob no'ñ ti xi io'.

¹⁷ Pui' kai'chdha' pim gu' na pim jir jix chutumñigam, na pim saak bïx tu bia' na tu' jam a'm jum aa' jam i'ii'mda' bhaan gio gu maaxik bhaan, gam na saak gammijix bhai' tu jam jim, gio na bïx jix bhai' ji chu buusnidha' gu tu' na pim jax buada'. Gu' aañ jiñ bui, paa gip jir jix chutumñigam japim. Cham tu' bïx tu bia' pim na tu' jam a'm jum aa'. Ja'pni pïx ji buan japim na jax gui' nam alh gampai' tu'ii', nam cham jir tu bia' kam. Ja'p ji buusan ip na pim pui'x dha'npakat oipo, gio na pim cham ñiñña, sia ku pim gu' aapi'm pui' kai'ch na pim jir jix chutumñigam, pui' ku pim ba' cham Dios ka ti'ñcho.

¹⁸ Paa gip jir pui' na pim jax jum aa'. Cham tu' bia' pim gui' nax io'm jix dha'ram namïk. No' pim jix aa' na pim bia'ka' dhi' nax io'm jix dha'ram namïk, jum aa' na pim aañ jiñ chaña', na ba' dhi' ki'n pui' bam kai'chdha' na pim jir jix chutumñigam. Daipu' aañ bia' jia dhi' ji' nax io'm jix dha'ram namïk. Ba' no' pim it jiñ chaa, cham tu'x dha'npakat ka oipoda' pim gu jam i'ii'mda' bhaan, ja'p ji buusnia' gu' na pim ba tim ti'dha' joidham jix chooto gu jajannulh, gio na pim ba tum juulhia' gui' na dudua'ñdha' gu jam buupui na

pim cham ñiñña'.

¹⁹ Ja'p jañ dho kai'ñkam jup jam titda, na pim soi'm ilhdhai mi' pui' ba jimia' nañ jax jix aa', cha'pim kam ua'tulhi'ñdha'. Piam ku gu' cham, jam tulhiiñchuda' iñ na pim ji'x pi'x juugit soi'm ilhdha' aañ jiñ bui, nañ gu' ti xi jam joi'gi'n. Pu'ñi ja'k jañ ja bua't ja silhka'n jia gui' nañ ji'k jix ja da'.

²⁰ Ti'ix aa' iñ nañ bi'ix jam a'm jup tui'ñgida' git, ja'p ji buusan nañ mi' dhir ki'ñgob ki'kat mu tu son na pim pai' jax chu oi'dha'. Ba' no't jaroi' maadit jiñ kupio'kdhak jiñ chia nañ mu bakia' irban dir, mui'ñ dhop ji bakia' cham jax ji chi'ji, ba' mi' dhir dai nach maap daraibui ba tu jugia'. Pu'ñi ja'k jum aa' na duña' gu jaroi' no'x aa' nañ bhaan jup tui'ñgida'.

²¹ Gu' ba' gu ji'k nam jiñ buix biiñak kat mi' pui' tu kuugalhdhim nañ ji'k jax jix aa' cham tu' bhaan jax jim aagit sia tu' ba ji ja duu, aañ ge'ge'rkam ki'n ja darsa' ya' nañ pai' Ge'kam ki'n ba daa sonpan gu Dios, nam jai'ñ a'mkam ja silhka'nda' gu ja'tkam.

²² Gu' ba' no' jaroi'x bhai'x maachim gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios, jum aa' na mu jimii bi'ix juraa'n ki'n xi ke'ke' na jax tu a'gada' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' mu ja'p chichiop nam pai'm jumpadat tu daanda' buiñor gu Dios gui' nam ji'k ba ti jii'gi'ñ aañ jiñ bui."

4

Na ba tum daanda' buiñor gu Dios bhammix dhaam

¹ Ba' mi' dhir bi'ix dhi' pui', bhammi ja'k jup ba tum maax jix dhaam. Maa'n kap ge' kiidha' na pai' bi'ix xikoolh dhir kuup na pai' tuut gu ba'bhak,

kupio'kix ji gu', cham tu' kuup. Ba'p jiñ chitda ip gio gui' na mi' tuñ a'gi'ñ, nax io'm gø' tu ñiok ja'xbui' na ji'x tu kuu gu kuichdhakar:

—Bhai' xi jiim yammini ja'k nañ pai'p tu'ii', nañ tim ti'ñchoda' na jax chum duña' jano' nañ pai' dhuuk tu kuugalhdha' ya' dhi oi'ñga'n.

² Ba' nat gu' gø'ñ a'm bam tajaa gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', bhammi ñich ba ai jix dhaam. Ba' bhai' kiiik maa'n gu atookkor nam jax chu'm bhaan daraaka' gui' nam jix io'm jir gø'gø'rkam. Jaroi' maadit ba' bhai' dhaa bhaan dhi' dhi atookkor.

³ Joidham jix a'bhar totbik gu tii'dhar ga'n gio dñilh, ja'p na jax chu'm totbikda' gu joodai gui' nax io'm jix dha'ram namik ya' dhi oi'ñga'n. Gio maa'n gui' na ja'p tu'm na ki'oor bhai'p kiiik daam dir na pai' daa, pui' bix aixim tu'm ki'n jup mimiim joidham jix a'bhar.

⁴ Gio ba' moo bix xikoolh dñir jup tuut ip jai' maa'n oo'm daman maakob gu a'toxkar nam jax chu'm bhaan jup dadarri gui' nam cham pik jir gø'gø'rkam ka'. Bix ji'ma'n dhi a'toxkar bhaan daraa am maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam nam bar jagi'gir pa', nam jir tujuandam tugi'ñ gu Dios. Jix chooto ti ti' am bix ji'ma'n, gio nam ja tuttu gu kukrun jix u'uam totbikdam.

⁵ Ba' giilhim gø' tim tiroon mi' na pai' daa gux io'm Gø'kam, ja'p na jax kai'chdha' gu duuk no' tirooñ, gio ba' na gø' ki'n tum a'ga. Amuub ja'pni biiipi' dir ba'p mimiim gui' na ja'p tuutu'm na kañdhiir xijum gok kap, dhi' pix pui' ja'k jum maaxi'ñ gux dhuudu' kam jix u'uañ i'ii'mdaga'n gu Dios.

⁶ Gio ba' gu suudai' mi ja'p jup suu'n joidham jix kii'x uañ, cham pai' ikoora'.

Gio ba' moo bii'x xikoolh dhir mi' na pai' daa gux io'm Gø'kam gio gu jai' nam jir tujuandam tugi'ñ, mi'p guguuk am maakob gu sasoi' kam tuutu'm nam jir dudua kam gio nam pui' ja jur jup bia' na jax gu ja'tkam, bii'x kap tu buupui am na ji'x jir ja tutku'.

⁷ Maa'n ja'p tu'm na gu mabii'ñ, jumai ba' ja'p tu'm na gu tuur, gio ba' moo gu jumai ja'p tu'm ip na gu maa'nkam, gio ba' moo gu jumai ja'p tu'm ip na gu bha'aa' na jax tui'ñgida' no' dai'chu'.

⁸ Bii'x ji'ma'n dhi sasoi' xijum maa'n tu kakarbo am, sia bii'x kap tu buupui am na ji'x jir ja kakarbo, daam dir gio bitaa'n dir. Ba' gammiji cham jum jii'pi'ñka' am nam laala'nda' nam gø'kamtu'nda' gu Dios, jup kai'chdha' am:

Ja'p moox uañ ki'n kii'k ji dhi Dios jich Gi'kora' na ya' daa.

Joidham bixchu'x aichu'n na pu tu duñia',
na gu'x io'm jir gø'kam.

Dhi'x io'm bijik dir pux jai'ch na chakui jai'ch kat
gu oi'ñga'n,

gio xib ya' dir ja'p ja'k gammiji pux jai'ch ka'.

Dhi' ba' diih giop kuugalhdha' gu oi'ñga'n.

⁹⁻¹⁰ Ba' gammiji gu maakob sasoi', nam pai' dhuuk gø'kamtu'ndat taxchaabgi'ñdha' gui' na bhai' daa gø' atookor ta'm na gammiji pu dua sia nar pai' dhuuk, gu maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam nam bii'x xikoolh dhir daraa, jotmoda' ja o'lhia ki'n gu'kit tu daanda'm ip buiñor, nam pui'p gø'kamtu'nda', xi ja kookosat am gu ja kukrun

mu xi ja daraasdat ja'pni bii'pi' dir na pai' daa gu Gɛ'kam. Jup kai'chdha' am:

¹¹ Dai aap jix bhai' nam tu' ka'm jum niidhat jum
 gɛ'kamtu'nda' gammiji Dios jich Gi'kora',
 nap gu'x io'm jir gɛ'kam,
 gio nap bixchu'x aichu'n nap pu tu duña'.
 Ti' na pich jup tu duu bix na ji'k tu'x chu jai'ch,
 sia gui' nam jir tu dudua kam,
 aap ja taiñbui'ñ gu ii'mda' nam ki'n dudua xib.

5

Gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir na ba silhñai' gu u'uan bhiibgixim

¹ Ba' gux io'm Gɛ'kam na bhai' daa atookor ta'm, ja'pni kii'n dir daa' maa'n gu u'uan bhiibgixim na bixxik dir mi tu ua'ñix, xijum gok kap ba' bhiibhi'sap ki'n gui' nax kabkam tu bhibhi'sap, na sap ba' cham jaroi' silhñai tigia' na jax jum kai'ch.

² Ba' maadit gu nobii'ñ gu Dios bha ja'p kikat jup kai'ch gɛ' ki'n na ji'x tu jiiñak:

—¿Jaroo chix bhai' na bhi'spio'kai silhñai tigia' na jax jum kai'ch dhi u'uan bhiibgixim?

³ Pu cham jaroi' jai'ch gu' nax bhai' na bhi'spio'kai silhñai tigia' gu u'uan na jax mi tu ua'ñix gui' nam ji'k bhammi ja'p jup tu'ii' jix dhaam nam jir noonbi'ñ gu Dios, gio gui' na mu ja'p jix chu jai'ch na ji'x oi'ñga'n, piam sia chi moor pa ja'k kam ka' git.

⁴ Ba' aañ jix buam jiñ aagit ma susua nat moo pui' pik cham jup jai'chdir gu jaroi' nax bhai' na bhi'spio'kai silhñai tigia' gui' gu u'uan.

⁵ Gu' ji na gu' maadit gu maa'n oo'm daman maakob nam mi' daraa b̄ix xikoolh dhir na pai' daa gux io'm Gø'kam, jup jiñ chitda:

—Aap moo cham jax jum aa'nda'ñ jaduun, ba jikgi ap. Matgam ya' pai' jai'ch ji maadit nax bhai' na bhi'spio'kai silhñai tigia' na jax jum kai'ch dhi u'uan bhiibgixim, nat gu' gui' ba ma'iich gux buam jum duukam. Gui'ñ dho aagit jup kai'ch nar boxii'ñ gu Judaa, na xib jix io'm gø'kam ki'n ba daa, sia b̄ix jai' bhaankamu'n gu Dabii, na gu' pui'p jir boxii'ñ.

⁶ Ba' gui' nat ja'p ji buus na gux kii' kasnir mi'p kii'k ja'pni b̄ipi' dir na pai' daa gux io'm Gø'kam, mi' irban nam pai' b̄ix xikoolh dhir daraa gu ja'tkam nam jir jagi'gir pa' gio gu maakob sasoi' nam b̄ix aixim tu'm, xijum maakob tu a'aa', gio gu buupui'ñ ja'kbui' ip. Dhi' pix kat jup jum kai'ch gux xijum gook jix dhuudu' kam jix u'uañ i'ii'mdaga'n gu Dios nat mui' kap ja joot b̄ix kap na ji'x oi'ñga'n. Gui' ji' na pui' ji buusan na gux kii' kasnir, b̄ix kap jix bapaiñmi' gu tukga'n nam pai' jax ḡibiimik jano' nat jum makgirta,

⁷ ba' mu jimik bhai' ji dhaa gu u'uan bhiibgixim na ja'pni kii'n dir daa' gux io'm Gø'kam na bhai' daa atookkor ta'm.

⁸ Gu' ba' gu maakob sasoi' nam b̄ix xikoolh dhir guguuk, gio gu maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam nam b̄ix xikoolh dhir jup daraa, mi' ja o'lhia ki'n ji guguu mit ja'pni b̄ipi' dir na pai' kii'k gui' ji' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, b̄ix ji'ma'n ja daada' am gu sasaasbikar gio gu a'lhich jaja' jix u'uam totbikdam, susdagim mi jim gui' na joidham uub na jax chu'm jum kubhioñxi'ñ

gu Dios. Dhi' p̄ix pui' ja'k jum maaxi'ñ gui' nam ji'k ba tu daan buiñor gu Dios nam ba ti j̄igi'ñ buiñor guch Xoi'kam, na gu' pui' ji buusanda' nam tu kubhioñxi'ñdha' nam pai' dhuuk tu daanda' buiñor.

⁹ Ba' b̄ix dh̄it bh̄ai' ji laalagi mit maa'n gu xibkam alabaa'n na ja'pnim kai'ch:

Dai aap jix bh̄ai' nap bhi'spio'kai silhñai tigia' na jax jum kai'ch dhi u'uan bhiibgixim nap mi' daa',

na pich gu' pu kai'ñkam jum tulhiiñaimik jum makgirta jano' nat ḡe' jaax gum i'ñir bhaan gu kuruus ja a'mkam b̄ix dappaam gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n,

nam b̄ix aixim tu'm tu ñiok gam b̄ix aixim tu-utu'm,

na pich gu' b̄ix ja saba'lh ki'n gum i'ñir na pich ki'n tu ja namkix gu ja ua'tulhdhara' na ba' mi' dh̄ir bax bh̄ai' ka' nam yamm̄i aaya' na pai'p tu'ii' gu Dios.

¹⁰ Ba' xib pui' ja'k ba duu pich nam jai' dh̄it ba tu daam k̄ika' na ji'x oi'ñga'n,

gam jai' nam nai' ba tu a'gidha' gux bh̄ai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios,

nam pui' ja titdaidha' gu ja'tkam nam ba ti j̄i'ñdha' soi'm ilhdhai aap jum bui.

¹¹ Ba' mi' dh̄ir mui' cham daaxix kam mi' bam maax jam̄it gu noonbi'ñ gu Dios b̄ix xikoolh dh̄ir mi' na pai' daa gux io'm Ḡe'kam, gio nam pai' daraa gu maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam gio ba' gu maakob sasoi'.

¹² Jup kai'ch am ḡe' ki'n:

Gø'kamtu'nda' ich dhi' na pui' ji buusan na gux kii'
 kasnir,
 nat gu'm makgirta kuruus ta'm.
 Na gu' xib jix io'm gø'kam ki'n ba daa,
 bii'x bhaan ba tu bii' gu tu' nax chu jai'ch,
 pui' na jax gu gø'gø'r jup tum duu'nkam gio gu
 a'lhich jup tum duu'nkam.
 Xib dhi' bax bhai' na pu tu duñia' jax ña ilhii'ñdha'
 ja bui bii'x gu ja'tkam.
 Ja'pni kuch ba' moo gammiji tu' ka'm niidhat
 gø'kamtu'nda'.

¹³ Ba' mi' dhir bii'x gui' nat ji'k tu'p tu duu gu Dios
 na bhammi ja'p jix chu jai'ch jix dhaam, gio ba'
 mu ja'p na ji'x oi'ñga'n bhaan, gam mu ja'p suudai'
 chir, jup kai'ch am ip:

Gammijich moo tu' ka'm niidhat tu daanda' buiñor
 gux io'm Gø'kam na bhai' daa atooxkor ta'm
 gio dhi' nat ja'p ji buus na gux kii' kasnir nat
 jum makgirtak,
 nam gu' gammiji pur gø'gø'rkam sia nar pai' dhuuk
 ka' git.

¹⁴ Ba' gu maakob sasoi' nam bii'x xikoolh dhir
 guguuk mi' na pai' daa gux io'm Gø'kam jup kai'ch
 am ip:

—Pui' dho.

Gu' ba' gu maa'n oo'm daman maakob gui' nam
 bii'x xikoolh dhir daraa, na mit jax ja o'lhia ki'n
 guguu bhai' ji chu daani mit buiñor.

6

*Na ba bhiibhi'spio'ka' guch Xoi'kam gu u'uan
 bhiibgixim*

¹ Ba' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, maa'n kap xi bhi'spio' gui' ji' u'uan bhiibgixim na daa'. Ba' maadit gu maakob sasoi' jup jiñ chitda gɛ' ki'n, piɣ am nammɪ ja'p tu baapkichu'n:

—Pu kani muni ja'k xi chi tii'.

² Ba' na ñich mui' xi chi tii, maadit mu kiiik gu maa'nkam jix chua kabai cha'm gaat ji dhaagit. Ba' maa'n xi kiiix jamit gu kuruun na bhaan jix maati' nat ba tu ma'iich nat tu kokdarak ja bui gui' nam jix bhaamki'ñ, gio ba' na bhaan jix maati' ka' ip na mi' dhir ja'p ja'k gammiji tu daam ba kiiika'.

³ Ba' nat jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim gui' ji' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, jup jiñ chitda ip jumai maadit gu maakob sasoi':

—Mi'ñi ja'k jup xi chi tii'.

⁴ Ba' na ñich mui' xi chi tii, maadit mu ja'k jup kiiik gu maa'nkam jix bi' kabai cha'm. Ba' maa'n xi maa mit gu tɛb kuxiir na bixxik dir jix mu'muk, gio ba' na mit xi chia na ja kokdhichdha' gu ja'tkam biiix kap na ji'x oi'ñga'n na pui' ja'k tu duñia' nam diilh piɣ bhai' jim kokda', nam cham maa'n ñi'ook kap duuka'.

⁵ Ba' nat pai' dhuuk jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim na ba' moo baik kap ba bhi-ibhi'spio'kix ka', jumai bhai'p ji ñio maadit gu maakob sasoi', jup jiñ chitda ip:

—Muni ja'k jup jup xi chi tigia'.

Ba' na ñich mu ja'k jup xi chi tii, jumai mu ja'k jup kiiik gu maa'nkam jix chuk kabai cha'm ji ua'dat maa'n gui' na bhaan jix maati' ka' na ji'x jix bit ka' gu tu'.

⁶ Ba' mi' irban nam pai' bix xikoolh dhir guguuk gu sasoi', bhai' ji chum ñio, jup tum kai'ch:

—Ya' dir ja'p ja'k gook kiilo pix ba aix ka' gu juun na ji'k mai'chia' gu maa'n tanoolh no't tu jua gu jaroi', piam baik kiilo gu tiriik. Pu'ñi ku pim ba' siamri cham xi buada' gu asait gio gu uubas baraa', na pim gu' pu'ñi cham tu' gammiji gø' bia'ka'.

⁷ Ba' nat pai' dhuuk jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, na ba' moo maakob kap ba bhiibhi'spio'kix ka', jumai bhai'p ji ñio gu maakob sasoi', jup jiñ chitda:

—Mi'ñi ja'k jap jup xi chi tigia'.

⁸ Ba' aañ mu ja'k jup xi chi tii na pai' ja'k tuñ aagi'ñ. Mu kii' ip jumai gu maa'nkam jix uam kabai cha'm, Muuki' sap tii' gui' gu maa'nkam. Ba' dhi' jumaip oi'ñchu' gu maa'nkam na Tulhiiñara' tii', na dhi' pix kat jup jum kai'ch mi' nam pai'm tulhiiñara' gatuuk gu ja'tkam. Ba' bix gook jup ja titda am nam sap ja kooda' gu ja'tkam nam ji'k daaxix mui' kap na ji'x oi'ñga'n, nam pui' ja'k tu duñia' nam diilh pix bhaakui bhai' ji chi jigialhchuda' nam jax dhui pix ko'ya', gam jai' nam ua'mai, nam ja a'm jimiichdha' gu bhiogi', gio jai' ko'kda' ki'n, gam jai' nam ja jugioka' gu gampix kam sasoi' nam jix bhaa'mna'.

⁹ Ba' nat jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim na ba' moox chamaam kap ba bhiibhi'spio'kix ka', mi sonpan gu sasoi' mimii'ñkar na mi ja'p kii', ba tii ñich nam mi'm maaxi'ñ gu ja i'ii'mda' gui' nam bhaankamu'n tu a'gimik gu

Dios na mit ja bhaamkidhak ja koi gu ja'tkam nam cham aa' nam tu a'gada'.

¹⁰ Ba'p kai'ch am mi' ji gu'kat gø' ki'n:

—Aapi' Gø'kam Dios jich Gi'kora', nap joidham bixchu'x aichu'n gio nap joidham jix uañ ki'n kii'k, gam nap pui' tu kuugalhdha' jax no' pich ba tii, çpaa duuk jum aaya' nap saak ja aagi'ñdha' bii'x gu ja'tkam nam tu' jax buimik gu ja tutku' bhaan kup ba ja tulhiiñchuda' gui' na mit jich bhaamkidhak jich koi nach mu ja'p jum a'mkam ka tu a'gat gux bhai'm kai'chdham jum ñi'look?

¹¹ Ba' bii'x ji'ma'n dhi' nam mi' guguuk sonpan gu sasoi' mimi'ñkar, xi ja tii' mit gu jajannulh joidham jix chooto, gio ba' nam jup ja titda nam sap ka xim nii'ra' alhi'ch pix ba', nam bii'x bhammi ka xi aaya' gui' na mit chakui ja koi, nam pui ka tu a'gichu' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios bii'x kap na ji'x oi'ñga'n nam ji'k daaxix nam pu'ñi ja kooda', na ba' mi' dhir pui' ba tu kuugalhdha' gu Dios nam jax kai'ch.

¹² Ba' nat pai' dhuuk jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim, giilhim gø' bhai' ji chim tir, gio gu tanoolh bhai' pix ji chukuur, jix chuk bhai' pup daa, ja'p na gu jax chu'm jannulh no'x chukuum jix chuk, gio gu masaa'n jix bi'p jum duu ja'p na i'ii'r.

¹³ Gio gu chiichia' nat mui' ji ii' mu ja'k oi'ñga'n bhaan, ja'p na jax gu iibhai'ñga'n gu iigix na giilhim mui' mu pix titronia' dñrap no't jix io'm bhai' xi jib.

¹⁴ Gio gux dhaam pix cham pai' matgir, ja'pni pix jum duu na jax gu u'uan no't jotmoda' xim bhiib. Gio ba' nat giilhim jix io'm bhai' ji gi'ndoki

gu oi'ñga'n, pix cham pai' matgir gu oi'dha' na mui' kap ka daraat na ji'x oi'ñga'n, gio gu a'lhich dippir na mu ja'p dir kax maaxich suudai' iraab.

¹⁵ Ba' gui' nam nai' ja'p daraa nam jir gə'gərkam na ji'x oi'ñga'n, ma jiboi'ññor jamit bha ja'p oi'dha' ta'm na jax chiichio', jai' bha ja'p na jax ti dɨidi' na mit bam o'ñchom, ja biim gu jaja'tkam tuk gam gu ja tujuandam tuk, pui' na jax gu ja gə'gərkam tuk gu ja sandaarui'x chuk, biix sia gui' nam jir jix chutumñigam, sia gui' nam jix io'm jix o'jo', gam sia gui' nam jir ja'ppix ja'tkam.

¹⁶ Ba'p ja titda am gu oi'dha' bhiji ja'p ji baapxich chiichio' gam bha ja'p na jax ti dɨidi':

—Iam gor bhai' xi ia'lh jich a'm, xich ixchu' pim, na cham jich chigia' gui' nax io'm gə'kam ki'n daa bhammix dhaam, gio gui' na ja'p ji buusan na gux ki' kasnir, na gu' giilhim jix bhaam jich bui.

¹⁷ Bam ai gu' na pai' dhuuk jich chulhiñchuda' aach na chich cham mi' pui' jii na jax jix aa', gam gu jai'. ¿Jaroo gip jix ñakoo' nax io'm jum tulhiña'?

7

Na ba ja matgilhdha' gu Dios xijum gook oo'm daman maakob miil gu Israel kam ja'tkam nam mi' pui' jium na jax jix aa'

¹ Gio ba' moo mi' dhir ja'pni ñich jup ti ti, maakob sap gu noonbi'ñ gu Dios maakob kap guguuk am na ji'x oi'ñga'n, na mit pui' ja'k ja tiidak mu ja joot nam jix io'm ti jilhbichdha' biix kap na ji'x oi'ñga'n na ba' tum xichui'dha' biix na ji'k tu'x chu jai'ch biix kap, sia mu ja'p suudai' chir.

² Ba' jumai ja'pni jurnip dir ja'k mui'p ba jim gu nobii'ñ gu Dios ji ua'dat gui' na ki'n ja matgilhchu'n gu Dios gui' nam ji'k kaichgida'. Ba' mui' xi ja jiñkai gu jai' noonbi'ñ nam mu ja'p guguuk maakob kap na ji'x oi'ñga'n, na mit ja chia nam tu xichui'dha' jibiih ki'n bii'x kap na ji'x oi'ñga'n, jup ja titda:

³—Chakui pim jix io'm ti jilhbichu'nda', nam gu' bii'x pu ko'ya' gui' nam ji'k tu dudua na ji'x oi'ñga'n, sia bii'x pum xichui'dha' gu tutua gam sai' gio gu suudai', nach gu' ka ja matgilhdha' gui' nam ji'k tu' ka'm niidhat mi' pui' tu kuugalhdhim na jax jix aa' guch Gi'kora'. Dai nach ka xi ja matgilhdha' na pim ba' moo mui' ba ti jilhbichdha'.

⁴ Ba' gu nobii'ñ gu Dios xi ja matgilh ja kokobtai' am gui' nam ji'k tu' ka'm nii'ñ gu Dios nam jir Israel kam ja'tkam, xijum gook oo'm daman maakob miil (144,000) ja matgilh.

⁵ Mambhii'x daman gook miil ja matgilh gui' nam jir bopxi'ñ gu Judaa, gio gui' nam jir bopxi'ñ gu Rubeen ja'kbui' ip mambhii'x daman gook miil, gio gui' nam jir bopxi'ñ gu Gaad mambhii'x daman gook miil ip,

⁶ gio ba' gui' nam jup jir bopxi'ñ gu Aseer ja'kbui' mit jup ja matgilh mambhii'x daman gook miil, gio ba' gui' nam jir bopxi'ñ gu Neptalii ja'kbui' mit jup ja matgilh mambhii'x daman gook miil, gio gu bopxi'ñ gu Manasees mambhii'x daman gook miil ip,

⁷ gio gui' nam jir bopxi'ñ gu Simeon mambhii'x daman gook miil ip, gio ba' moo gui' nam Lebiip jir bopxi'ñ ja'kbui' mambhii'x daman gook miil jamit jup ja matgilh, gio gui' nam jir bopxi'ñ gu Isakaar

ja'kbui' mambhix daman gook miil jamit jup ja matgilh,

⁸ gio ba' moo gui' nam ji'k jir bopxi'ñ gu Sabu-
loon ja'kbui' ip mambhix daman gook miil ip, gio
ba' gui' nam jir bopxi'ñ gu Josee mambhix daman
gook miil ip, gio ba' gui' nam jup jir bopxi'ñ gu
Benjamiin ja'kbui' mit jup ja matgilh mambhix
daman gook miil.

*Gu Juan na ba ja tigia' mui' gu ja'tkam jix chooto
ti ti' kam*

⁹ Ba' mi' dhir mui' mi' bam maax jamit gu
ja'tkam cham daaxix kam, ja'pni bii'pi' dir na pai'
daa gux io'm Gø'kam gio gui' na ja'p ji buusan na
gux kii' kasnir, pu cham jaroi' maat nam ji'k aix,
pui' pix tu'ii' am. Bix kap dir mi' guguuk am gu
ja'tkam na ji'x oi'nga'n kam, nam bix aixim tu'm
tu ñiok gam bix aixim tuutu'm. Jix io'm mui' dho
ba' ji gu ja'tkam nam mi guguuk, nam pu cham
ji'xdha' jaroi' ja timo' siat ti ma ja ja'kilh. Bix
jix chooto ti ti' am, gio nam ji'ma'n ja daada' gu
ko'kmarak jaaja'.

¹⁰ Ba'p kai'ch am gø' ki'n:

ja'p moo gø'kam ki'n jix bhai' duu ji dhi Dios jich
Gi'kora' na bhai' dhaa atookor ta'm nat
jich uañ guch ua'tulhdhara',
nat gu' mu joot dhi' na ja'p ji buusan na gux
kii' kasnir na ba' pu'ñich a'mkam jum
makgirta' na ba' ki'n tu namkix ka' guch
ua'tulhdhara'!

Gammijich jix bhai'ch chaatit tu daanda' buiñor,
na gu'r jix bhai'kam.

¹¹ Ba' gu mui' cham daaxix kam gu noonbi'ñ gu
Dios nam bix xikoolh dhir guguuk mi' na pai' daa,

gio mi' nam pai' bix xikoolh dhir daraa gu maa'n oo'm daman maakob gui' nam jir jagi'gir pa', gio gu maakob sasoi', ja o'lhia ki'n gu'kik bhai' ji chu daani mit buiñor gu Dios na mi' daa irban.

¹² Jup kai'ch am:

Maaxik dhor pui' nam jax kai'ch dhich jaaduñ, gammijich dho tu' ka'm niidhat gè'kamtu'nda' dhi Dios jich Gi'kora' na ya' gè'kam ki'n daa, na gu' maaxik jix io'm jir Gè'kam, bixchu'x aichu'n na pu tu duñia'. Gammijich gè'kamtu'ndat taxchaabgi'ñdha' sia nar pai' dhuuk ka' git.

Ja'pni tu tui'ka'.

¹³ Ba' maadit gui' nam mi' bix xikoolh dhir daraa nam jir jagi'gir pa' jup jiñ chitda:

—¿Jaroom da' dhi ja'tkam jix chooto ti ti' kam nam ya' guguuk? ¿Paam dir ja'k jiim?

¹⁴ Ba' aañ jup titda:

—Cham ji nañ maat. No' pich mi' dhir iam jiñ aa'ñ jiñ jaduun nap jix maat.

Ba' gui' xiñ aagi'ñ ip, jup jiñ chitda:

—Jir di' am dho gui' nam giilhim jum tul-hiiñaimik mu ja'p oi'ñga'n bhaan nam duduakat gu ja tutku' bhaan, gio nam gammiji pux biiñak kat buiñor gu Dios siam jum tulhiñ. Ba' xib yammii ja'k bap tu'ii' am jix bhai'm taatit, nat gu' bix dappaam tu ja uañ gu ja ua'tulhdhara' guch Xoi'kam, dhi' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, ki'n gu i'ra'n nat jaax bhaan gu kuruus, na mit gu' soi'm ilhdhak ti jii'ñ buiñor.

¹⁵ Ya' ji' bar di' nam pai' gammiji bii'ma'n bap tui'ka' gu Dios joidham jix jijkim, ja'p ji buusnia'

nam gammiji ya' pu ba tu juanda' na pai' tu chiopi' gu Dios. Dhi' ba' dñlh ja buip tu't ja nuuka'nda'.

¹⁶ Ya' dir ja'p ja'k cham pai' dhuuk kax bhio'n ka' am, ni nam cham pai' dhuuk ka tanook ka', ni gu tanoolh ku cham pai' dhuuk ja a'm ka tonnia', ba' cham pai'x chatoiñ kir kam tulhiiña' am.

¹⁷ Ba' xib ya' dir ja'p ja'k gammiji ya' pu ba oi'ñka' am jix bhai'm taatit, cham tu' bhaan jum tulhiiñat ka suanda' am nam jax jum tulhiiñaimik mu ja'p oi'ñga'n bhaan, na gu' ya' gammijix bhai' tu tatda' buiñor dhich Gi'kora', gio na gu' gammiji ja biim oirida' dhi' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, ja'p ji buusnia' na ja bipia'da' ja'p na kakasnir, gio na gammiji ja i'chu'nda' gux kii' suudai' nam ki'n gammijix bhai'm taat ka'.

8

Na jumai kap jup ba bhi'spioka' gu u'uan bhi-ibgixim guch Xoi'kam

¹ Ba' nat pai' dhuuk jumai kap jup xi bhi'spio' gu u'uan bhiibgixim gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir na ba' ki'n biix ba bhiibhi'spio'kix ka' na ji'k kap bhiibhi'sap kat, piix cham tum ñio biix kap na ji'x jir jix dhaam, miikim pa' moo na cham tum ñiok.

² Ba' gux xijum gook gu noonbi'ñ gu Dios nam ja'pni biipi' dir guguuk mi' na pai' daa, xi ja maa mit ji'ma'n gu kukuichdhakar.

³ Ja'xpix ba' moo jumai mi'p ba ai na pui'p jir nobii'ñ gu Dios alhi'ch kubhioñkar ji kusbiot nar jix uam totbikdam, ba' mi' ji kikbo sonpan gu gø' kubhioñkar na ja'p tu'm na sasoi' mimi'iñkar. Ba' gø' xi maa mit gui' na joidham uub na sap

ba' kubhioñxidha' gu Dios bhaan gu kubhioñkar na mi' kii'k ja'pni bii'pi' dir na pai' daa, maap xi bindai gui' na mit tu kubhioñxi gui' nam ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, na pui' ji buusan nam tu kubhioñxidhimik nam tu dañiimik buiñor tu' ka'm niidhat.

⁴ Ba' nat pai' dhuuk bhai' ji chu kubhiona, silh mu ja'k bhii' gu kuu'mxiga'n na pai' daa gu Dios, maap jum bindak gui' nam tu kubhioñxi'ñ guch Xoi'kam jii'gi'ñdham.

⁵ Mi' dhir ba' nat jax daa ip gio gu alhi'ch kubhioñkar, mi' xi suuidhakar gu tuupalh bhai' dhir bhaan gu gø' kubhioñkar mijimmi xi bua oi'ñga'n bhaan. Ba' bhai' pu ji gi'ndoki gu oi'ñga'n, gio na gø' tim tiroon ja'p na jax kai'chidha' gu duuk tirnidam.

Gu noonbi'ñ gu Dios nam ba tu kuichdha'

⁶ Gu' ba' gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios nam ji'ma'n ja daada' gu kukuichdhakar, jix kii' bam duu mit nam ba tu kuichdha'.

⁷ Ba' nat pai' dhuuk maadit xi chu kuich, jix dhaam dir mui' pu ji ii' gu chia mu ja'p oi'ñga'n bhaan, gio ba' gu tai ip binkam gu i'hir. Ba' pu mii' alhi'ch gu dibii' binkam gu tutua gam sai' na mi ja'p ka tu tuutit na ji'x pix aagix na ti mi'ya'.

⁸ Mi' dhir ba' nat pai' dhuuk jumaip xi chu kuich gu nobii'ñ gu Dios, maa'n jix dhaam dir mui' xi jibua mit gø' gui' na ja'p tu'm na oidha', dai na bii'x miimtu', silh mummu gi' irban gu gø' suudai'. Ba'x bi'p jum duu taak dir gu suudai' ja'p na i'hir na ji'x pix aagix na bi'lhia'.

⁹ Ba' koi mit gu boptop gam gu jai' nam mi' ka tu oipot mi' nat ji'x bigiir gu suudai' na ji'k aagix

nam ko'ya'. Gio gu ja'tkam nam mi ja'p ka oipot kaknub ta'm pui'p koi mit nam ji'k pi'x jup aagix, biix pu baap gu ja kaknub.

¹⁰ Ba' nat pai' dhuuk jumaip xi chu kuich gu nobii'ñ gu Dios na ba' ki'n bar baik ka', jix dhaam dir mui' ji jigii maa'n gui' na ja'p tu'm na chi'ii', ba' mu ja'p gi'ii ji'kchi kap gø'gø'r jir a'kki'n na pai' mir gu suudai' gio mu ja'p na jax jir biipiatam, na ji'k kap aagix na gixia'.

¹¹ Jix Xibu' sap tii' gui' gu chi'ii', ba' biix nat ji'k kap a'kki'n gi, jix xibu'p jum duu gu suudai'. Ba' mui' koi mit gu ja'tkam na mit ji'k ii' gui' gu suudai' na ji'k pi'x aagix nam ko'ya', nat ja maimtuda gu suudai' na gu' giilhim jix xibu'.

¹² Ba' nat pai' dhuuk jumaip xi chu kuich gu nobii'ñ gu Dios na ba' ki'n bar maakob ka', tii pup irban juugit nai' ji chuu gu tanoolh, gio gu masaa'n, gio ba' gu chiichia'. Cham tu'x bhai' ka tu tonni'ñ gu tanoolh, gio gu masaa'n palhiip pi'x ba tum masbagi'ñ gio gu chiichia', ba'x chukgam jup tum duu jai' kap na ji'k kap aagix na tum tukungamta', tataab ja'k gio tukaa' ja'k.

¹³ Ba' maa'n gu bha'aa' bhammi ja'p ji dhødø'dat jix dhaam jup kai'ch gø' ki'n:

—Ja'p moo joi'ndam jum duñia' am gu ja'tkam biix na ji'x oi'ñga'n nam pai' dhuuk xi chu kuichdha' dhi baik noonbi'ñ gu Dios nam ka bi'iix nam tu kuichdha'.

9

¹ Ba' nat pai' dhuuk jumaip xi chu kuich gu nobii'ñ gu Dios na ba' ki'n bar jix chamaam ka', maa'n jix dhaam dir mui' ji jigii gu chi'ii' mummu

oi'ñga'n bhaan, ba' xi maa mit gui' na ki'n jum kukpio'k mu na pai' gø' ti di' na cham pai' ju'.

² Ba' xi kupio' mi' dhir na pai' kiidha', giilhim gø' mi'ji dir ji buus gu kuubhix ñbhidham jix chuk jix kubha'biñ, ja'p na jax chu'm kuubhisda' gu ti'ñkar no' jaroi' bax chu mamaim. Ba' ja'xpix bhai' pix ji chim ñka bix kap na ji'x oi'ñga'n, nat gu' ba taa'bi gu tanoolh gu kuubhix, na gu' giilhim jix chuk nat mi'ji dir buus na pai' gø' ti di'. Sia gu jibihl cham tu' ka ki', nat gu' bix ba ia'ñ gu kuubhix.

³ Ba' bhiji dir ja'p bhaan gu kuubhix bhai' ji bubua mit mui' gu sossoi, bix kap ba oipo am na ji'x oi'ñga'n, dai nam pui'x io'm jup jix bhaa'mna' na jax gu nankasir.

⁴ Pui' ja'k ja tiidak mu ja joot jamit nam ja ki'mna' gu ja'tkam na ji'k cham daaxdhix ka' ja kokobtai' am gui' na ki'n tu matgilhchu'n gu Dios na bhaan jix maati' nam gui' kaichu', gio nam cham jax ja buada' gu tutua gam sai' na mi ja'p tu tuut, daipu' nam jax pix ja titda.

⁵ Gio ba' moop ja titda am ip nam sap cham tu' pu ja koodaidha' gu ja'tkam nam ji'k ja ki'mna', ja'ppi dai nam ji'x pix bhaan jum tulhiña'. Ba' dhi' ji' nam ja'p tuutu'm na sossoi, bhai' ji ja ki'mna mit bix gu ja'tkam jix chamaam masaa'n juugit, pui' ja'k ti kiki' am na nankasir.

⁶ Ba' na mit pai' dhuuk bhai' jim tulhii gu ja'tkam na mit bhai' ji ja ki'mna gu sossoi, mui' tiix aa' am nam ba ko'ya' git nam cham mi' pum tulhiñdha', gu' ji nam gu' cham ko' siam chi moo jax jum bua't ti muuki' dhaan, ja'p ji buus gu' nat mai' mi' gu muuki' mi' dhir ja bui.

⁷ Gu sossoi ja'p tuutu'm am na gu kakbai, gio

nam pui'x ja joiñi' nam nai' xi bapo' nam jax xim buada' gu kakbai pai' no'r jìgialhi'. Dai nam biix ji'ma'n ja'p tu'm tu moom na ja'tkam, gio nam biix ji'ma'n ja tuttutu' gui' na ja'p tu'm na kuruun.

⁸ Gu ja kuup ba' ja'xbui'r tɛ'tɛb nam ji'x tu kuup gu u'uub, gu' ba' gu ja taatam ja'p tu'm ip na gu mabii'ñ gu taatmu'n.

⁹ Biix kap na ji'x jir ja tutku' tu baapsatu' am gu ko'kmarak bapaiñum nam ki'n jum soo'mdhatu'. Ba' nam xi a'ngib ja'p tum kai'ch na jax no'm pai' dhir mui' mu boopo' gu kakbai ji ja tiibiopat gu kakret no't ba ji chum kokda.

¹⁰ Gu' ba' gu ja bhaabhai ja'p tu'm na gu bhai'ñ gu naksir, kukgaram mi chuut gui' na ki'n ti kiki'. Dhi' ba' ki'n ja ki'mna mit gu ja'tkam jix chamaam masaa'n juugit.

¹¹ Gu ja gɛ'kam tuk dhi sossoi, Abadoon ti' gu ebreo ñi'ook ki'n, gu' ba' gu griago ñi'ook ki'n Apolion. Dhi' pix jir di' gui' na mu ja'k jup jir gɛ'kam na pai' giilhim gɛ' ti di'.

¹² Ja'pni ja'k tum bua, ku gu' gook ka bi'iix ji gu tulhiiñara' na ja a'm ka jimia' gu ja'tkam, cham tu' daipu'. Dhi' ki'n kia'pix maa'n ba jim.

¹³ Gu' ba' nat pai' dhuuk xi chu kuich gu jumai nobii'ñ gu Dios na ka bi'iix, bhai' ji chum ñio bhai' dhir bhaan gu kubhioñkar nar jix uam totbikdam na mi' kii'k ja'pni biipi' dir na pai' daa gu Dios,

¹⁴ jup titda gu nobii'ñ gu Dios nat kia'pix tu kuich:

—Mi' dhir jap ja do'ñchora' gu maakob noonbi'ñ gu Dios nam mummu buupulh gɛ' akki'n na Eupraates ti ti'.

15 Ba' gu nobii'ñ gu Dios mu jimik jup xi ja do'ñcho gu jai' noonbi'ñ nam mummu buupulh ak jugii'ñ, nam sap ba' ba ja kooda' ji'kchi gu ja'tkam na ji'k aagix, nam gu' pu pu kai'ñkam mi' buupulh nam pu'ñi tu duñia' na pai' dhuuk jum aaya' gu tanoolh gio gu oidha' na pui' tu kuugalhdha'.

16 Ba' gu ja sandaarui'x chuk gook jix cha'tmam oo'm miyoones ja aa am nam aix, bix kakbai cha'm jiim am.

17 Bix ji'ma'n gu ja sandaarui'x chuk nam bha daraichu' kakbai cha'm, ji'ma'n ja baapsatu' am gu ko'kmarak bapaiñum nam ki'n jum soo'mdha', dai na ge' miimtu' ja'p na tai, taak dir jix chiidu'm maaxi'ñ, taak dir ba'x uam. Gu' ba' gu ja kakbai' ja'p tu'm tu moom am na jax chu'm tu mo' gu mabii'ñ, ba' ja chiichiñ am dir busaak gu taix io'm jix choiñ kuubhix binkam.

18 Ba' mui' ja koi mit gu ja'tkam ki'n gu tai nam ji'k pix aagix nam ja kooda'.

19 Gu ja bhaabhai ba' ja'p tuutu'm na kooko', tu moom kugaram dir na jax chu'm gu ko'. Dhi' ki'n jamit ba' mui'p ja ki'mna gu ja'tkam.

20 Ba' gui' na mit bii na mit cham koi ki'n gu tai na ja chiichiñ am dir busaak gu kakbai, gio na mit cham ja ki'mna, cham pai' iam soi' ba jim ilh jamit buiñor gu Dios sia kum jax ti nii'ñ, pui' nam jax ba tu bua na jax cham kii' ka'm nii'ñ. Jix io'm ba xi jii mit nam tu daan ja bui gu cham kikii' i'ii'mda' nam jir noonbi'ñ gu ja'ook, gam ja bui gu didios jum tiitgidam nax uam totbikdam ki'n jup duñiix, gam jai' gui' nax chooto totbik, gio jai' bix aixim tu'm, gio gam jai' gui' nar u'uux jup duiñxim nam pu cham tu oipo sia kum ti tu tooton, ni nam te

køø sia kum tii tu naanak, gio nam cham ñiñña sia kum tii tu buupui, nam gu' pu cham tu' dudua, nam gu'r jup duñiixim pix.

²¹ Gio ba' nam mui' ja bia'kat gu u'uub ja bïim boppo, gio nam ti ðxi'ñ, gam nam ja koo'n gu ja'tkam, gio ba' nam nai' tu jiboïñ.

10

Gu nobii'ñ gu Dios na ua'ka' gu u'uan

¹ Ba' maa'n gu nobii'ñ gu Dios jix dhaam ðir mui' ba jurnim mu ja'k oi'ñga'n bhaan joidham tibaa'ñ cha'm. Gø'kam kam tui'dhi' gui' gu nobii'ñ gu Dios, ki'oor bïix xikoolh xi bhichdhixchu' bha mo'r daam, gio gu buibsa'n na gø' miimtu' ja'p na gu tanoolh, gio gu tootna'n pui' ip,

² maa'n daa'ñchu' gu u'uan silhñixim na bïxxik ðir mi chu ua'ñix. Ba' mummu ji kikbo oi'ñga'n bhaan, maap ðir suudai' chir ti kïis gu kïi'n ðir kam toona'n ki'n, gu o'nsop ðir kam toona'n ba' dibïr ta'm ti kïis.

³ Ba' xi jiiñ gø' ki'n, ja'p tii na gu mabii'ñ no' gø' ki'n jïrok. Ba' mu pai' dhir bhai' ji chum ñio gø' ki'n gio nat tim tir, jix xijum gook tii na mit bha ñio maap maa'n jimdam.

⁴ Ba' aañ ba ji chu ua'nak nam ji'k jax kai'ch gui' nam mu pai' dhir bha ñiok, gu' ji nat gu' jotmoda' bhai' ba tum ñio bhammi ðir jix dhaam, jup jiñ chitda:

—Dhi'p dai cham tu' u'uanda' nam jax kai'ch dhi' nam mu ñiok, ðiilh jap pix pui'x chu mat ka'.

⁵ Ba' gu nobii'ñ gu Dios na mu kïik oi'ñga'n bhaan, na maap ðir suudai' chir ti kïisap, xi bamii'ñdhak gu kïi'n ðir kam nobii'ñ

6 jup kai'ch bhaankamu'n gui' na bijik dir pux jai'ch, gio na mi' dhir ja'p ja'k gammiji pux jai'ch ka', gam nat jup tu duu bix na ji'k tu'x chu jai'ch:

—Ja'xbui' pix juugit ti nira gu Dios,

7 na gu' xib na pai' dhuuk xi chu kuichdha' dhi jumai nobii'ñ nat chakui tu kuich, bix pui' ba tu kuugalhdha' nat ji'k jax ja tidak gui' nam bijik bhaankamu'n tu a'gimik bix kap na ji'x oi'nga'n.

8 Ba' gui' na bhammi dir bha tuñ a'gi'ñ jix dhaam, jup jiñ chitda ip gio:

—Taañmir gu u'uan na daa' gu nobii'ñ gu Dios na mu kik oi'nga'n bhaan, na maap dir suudai' chir ti kisap, ja'p jap tida' nam makia'.

9 Ba' aañ mu jimik bhai'p ba taan gu u'uan na daa', ba' gui'p jiñ chitda:

—Ya' dho, dai ji nap gu' bha jugia'. Joidham jix maikak ka' nap mui' ji jugia', irban dir gum book ba' bhai' jim maimtuda'.

10 Ba' aañ bhai'p xi juu gu u'uan nat pai' dhuuk bhai' xiñ maa gu nobii'ñ gu Dios. Pui' dho joidham jix maikak ja'p na mibat na nich mui' ji juu, nat pai' dhuuk irban dir jum gaam ji guñ book nat ba' giilhim bhai' jiñ maimtuda'.

11 Ba' gui' na bhammi dir bha tuñ a'gi'ñ jix dhaam jup jiñ chitda ip gio:

—Jum aa' nap giop ka tu a'gara' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios, nap ja aagi'ñdha' bix gu ja'tkam na tu' jax dhuña' gatuuk. Bix kap jap aaya' na ji'x oi'nga'n, na gu' bix jum aa' nam pui' tu machia' na ji'k ja'tkam, sia nam jir jax chu'm, siam jir pa ja'k kam, piam siam jai' maakam tu ñiok, bix jap pui' tu ja a'gi'dha', sia gui' nam jir tē gē gērkam.

11

Gu gook tujuandam tugi'ñ gu Dios

¹ Ba' mikkat maa'n xiñ maa mit gu jupaabdakar ja'p tu'm na tootkom, mi' dhir ba'p jiñ chitda am:

—Jupaabda' ap dhi' ki'n gu chiopga'n gu Dios gio gu sasoi' mimii'ñkar na bhaan tum makgirxi'ñ gu Dios, gio ba' nap ja ja'kilhdha' gu ja'tkam nam ji'k aix nam mi chu daan irban dir.

² Dai mu ja'p diirap dir gu chiop jap cham jupaaba'nda', na gu' dhi' mi' dhir ja'p ja a'm bipio' gui' nam cham ti jügi'ñ aañ jiñ bui. Na gu' dhi' ja'p jir jum duukam nam biix tu' pix ja ilhdha' gui' nam ji'k ba ti jügi'ñdha' aañ jiñ bui baik oidha' daman taak juugit.

³ Ba' aañ gook mu ja jootsa' guñ chujuandam tuk nam jiñ a'mkam tu ja a'gidha' guñ ñi'ook biix gu ja'tkam baik oidha' daman taak juugit. Gampai' pix tui'ñgida' am, jix xaasak ti tii'chgida' am na bhaan jix maati' ka' nam soi' pix jum ilhii'ñchu'nda'.

⁴ Gui' ji' gook tujuandam tugi'ñ gu Dios, dhi' pix pui' ja'k jum maaxi'ñ am gu gook oliibos na ja'pni biipi' dir tu't bhai' na pai' daa gu Dios, gio gu gook na bhaan jum tuttu gu kañdhiir.

⁵ Ba' nat pai' dhuuk mu ja joot gu Dios gu gook tujuandam tugi'ñ nam tu ja a'gi'ñpu' gu ja'tkam, cham ji'xdha' jax ja dooda mit gu ja'tkam sia kum tiix ja bhaamki'ñ, na gu' bixchu'x bhai' nam pu tu duñia', ja chiichiñ am dir busaak gu tai. Ba' jai' dhit nam tiix ja koodam, pu ja mi'i'ñ jamit.

⁶ Siax bhai' na mit pui' tu duu nat cham duu'n baik oidha' daman taak na mit ji'x juugit tu ja a'gi' gu ja'tkam gu ñio'ki'ñ gu Dios na jax ja'k tu duñia'

gatuuk, gio na mit i'ir jup duu gu suudai', gio ba' na mit pui' ja'k tu duu nam bixchu' bhaan bhai' jim tulhiiña' gu ja'tkam na mit ji'x juugit ilh.

⁷ Gu' ba' nat pai' dhuuk jum ai na ji'x juugit daaxix nam tu a'ga', na mit bix kap ba timo nam tu a'gimik gu Dios ñio'ki'ñ, maa'n gu nobii'ñ gu ja'look nax iibhidham tu'm miji dir buusnik na pai' gø' ti di' bhai' ji chu kokda ja bui, ja mai'chik pu ja koi.

⁸ Mi' pix ja'p biit am ba'bhak sanoop, mi' irban gu gø' kiicham na Jerusaleen ti tii', na mit pai' gibii'mik sissapa ip kuruus ta'm guch Xoi'kam jano' na mu xi oilhimik, mi' na pai' ja'p ji buusan na gook ki'n ti tii': Sodooma gio ba' Ejipto, nam gu' pui' ja'k jup tu jim gu mi' oi'ñkam Jerusaleen na jax gu Sodooma kam gio gu Ejipto kam.

⁹ Baik tanoolh daman taak mi' pu biit gu ja tutku' gu gook tujuandam tugi'ñ gu Dios. Bix na ji'k ja'tkam ja tii mit nam mi' pix ja'p ko'iix, sia gui' nam mik ja'k oi'dha', gio jai' gui' nam maakam tu ñiok. Bix kap dir na ji'x oi'ña'n ja tii mit, ba' pu cham jaroi'm guguux na ja yaaspa', mi' pix xi ja nii'ñ am, nam gu' tu' pix ja ilhii'ñ.

¹⁰ Dai na mit joidham jix bhai' bhai' jim ilh bix na ji'k ja'tkam na mit ba ja tii na mit ba koi gui' ji' gook tujuandam tugi'ñ gu Dios, pix am tum a'onbagi'ñ am bix ji'ma'n gux dha'ram namkim, nam gu' pui' xim aa' na mi' dhir ja'p ja'k joidham jix bhai' ba tu ja jimia', cham tu' bhaan kam tulhiiña' am, na mit gu' ba koi gui' nam pui' ja'k ka tu bua't.

¹¹ Ba' mi' dhir nat xim ai gu baik tanoolh daman taak, gu Dios giop ba ja dudua'ñ gu gook tujuan-

dam tugi'ñ, ba baapam jamit mi' dhir nam pai' ka bii'tit. Ba' giilhim bhai' ji chooto'n jamit bii'x na ji'k ja'tkam na mit ba ja tii gu gook ja'tkam na mit giop ba dudua nam ka ko'iix kat.

¹² Ja'xpix bhammix dhaam dir mui' ba tum ñio gø' ki'n, jup ja titda am gu gook tujuandam tugi'ñ gu Dios:

—Bhai' gor bi jiim.

Ba' gu gook tujuandam gamai'p ji chiitis jamit joidham tibiaa'ñ cha'm na mit ba jii bhammi ja'k jix dhaam buiñor gu Dios ja nii'ñchudat bii'x gu ja'tkam nam jix ja bhaamki'ñ.

¹³ Ba' mi' dhir jix io'm bhai' ji gi'ndoki gu oi'ñga'n na mit jax pix bhammi ji bhiibhi'ñ gu gook tujuandam tugi'ñ gu Dios, ba' ji'kchi ia'ri gu ba'bhak na ji'k daaxix na ia'lhia' gui' gu tanoolh, gio gu ja'tkam xijum gook miil jup koi mit nat ja tim gu ba'bhak. Ba' gui' na mit ji'k bii, jix chotdonik ma tu daani mit buiñor gu Dios nax dhaam jup tu'ii'.

¹⁴ Gook moo ba jim gu tulhiiñara', maa'n pix ba bii na pui' tum kuugalhdha'.

Na jumaip ba tu kuichdha' gu nobii'ñ gu Dios nam ba' ki'n bar daipu' ka'

¹⁵ Ba' nat pai' dhuuk jumaip xi chu kuich gu nobii'ñ gu Dios nam ba' ki'n bar daipu' ka', mui' dhit bhai' ji chum ñio gø' ki'n bhammi dir jix dhaam, jup kai'ch am:

Dhi Dios jich Gi'kora' bii'ma'n guch Xoi'kam,

bii'x kap bar gø'gø'rkam am na ji'x oi'ñga'n,

ba' gammiji pu bar gø'gø'rkam ka' am sia nar pai' dhuuk ka' git.

16 Ba' gu maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam nam jir jagi'gir pa', nam bix xikoolh dhir daraa mi' na pai' daa gu Dios, na mit jax ja o'lhia ki'n guguu, nai' ji mungia mit, dirap xi chu sissap gu ja moom, bhai' ji chu daani mit buiñor,

17 jup kai'ch am:

Taxchaab Dios jich Gi'kora' nap jix io'm jir gø'kam kat bixchu'x aichu'n nap pu tu duña', gio nap bijik dir pux jai'ch na chakui jai'ch kat dhi oi'ñga'n,

nap gu' aap bix kap bar gø'kam ba' xib na ji'x oi'ñga'n gam sia nar pa ja'k.

18 Mui' jai' dhit gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n nam cham ti jii'gi'ñ aap jum bui, tiix bhaak am nap bix kap bar gø'kam na ji'x oi'ñga'n.

Ku ba' gu' nap gu' ba ja tulhiiñchuda', ya' bar bhaan gu' nap pai' dhuuk ja aagi'ñdha' bix na ji'k ja'tkam nam tu' jax buimik nam duduakat ja tutku' bhaan,

no'm jix kii'p jum duukam jup tu buimik piam ku gu'x buam jum duukam.

Xib jap ba' ampix tu ja makia' gui' na tu' ja a'm bipio' gui' nam bijik jum a'mkam tu a'gimik gum ñi'ook,

gio gui' nam jum a'mkam tu juanaimik, gam gui' na mit ti jii'ñdhak mi' pui' jii nap jax jix aa'.

Gio gui' na mit ji'k cham tu' ka'm jum ti,

pui'p jup ja makia' na tu' ja a'm jup bipio',

siam chi moor jix chutumñigam piam siam cham tu' bia'.

Sia ja makia' ap na tu' ja a'm bipio' gui' nam tu ko'ktulhdhimik bix kap na ji'x oi'ñga'n.

¹⁹ Ba' ja'xpix bhai' jim kupio' gu ki'ñgob bhai' na pai' tu chiopi' gu Dios. Ba' nañ mui' xi chi nai'ñ, bhijimmi pix daa irban dir gux xidhuu kam kaaja. Ba' mi' dhir gɛ' bhai' ji chim tir, gio nat bhai' ji gi'ndoki gu oi'ñga'n, gam nat bhai' ji ii' gu chia.

12

Gu Juan na ba tigia' gu ubii gio gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook

¹ Ba' mi' dhir maa'n bhammi ja'p bam maax jix dhaam gu ubii ji chi'kat maa'n gu jannulh na gɛ' tanoor, ja'p na ji'x tu tonni'ñ gu tanoolh, maa'n xi kɛs gu kuruun na mambhix daman gook bha daraa gu chiichia', amuub bitaa'n ja'p ba' daa gu masaa'n na pai' kɛk gu ubii.

² Jir alhi'ch kɛkam ji gu' gu ubii, ba' mi' dhir gɛ' ki'n bhai' ji saraa nat bhai' jix chu ko'kor nat bam ai na pai' dhuuk tigia' gu alhii na bia'.

³ Ba' ja'xpix ja'p ja'k jup bam maax gu ja'ook, dai na giilhim ïbhidham tu'm gu tukga'n, ja'p tu'm na tirook dai na gɛ' gio nax bi', xijum gook tu moom, mambhix ba' tu a'aa', ba' bix na ji'k moomoram ji'ma'n ja tuttutu' gu kukrun.

⁴ Mi' dhir ba' gu bhai'ñ ki'n ja gibio'rak xi ja ii'ñxich mui' gu chiichia' na bha ja'p daraa na ji'k pix aagix, mummu ja'k xi ja iabu oi'ñga'n bhaan. Mi' dhir ba' mui' ji ai mu ja'k na pai' gu ubii na kia'pix ba duduar alhii ki'n, na sap ba' mi' pu jugioka' gu maraa'n na jax maaxilhia'.

⁵ Gu alhii nat tɛ gu ubii, jir chio'ñ. Dhi' sap ba'r ja gɛ'kam tuk ka' gu ja'tkam bix na ji'x oi'ñga'n, nax oo' ki'n ja silhka'nda' ki'n gu baiñum oxia. Ba'

moo jano' nat jax maaxir gu alhii mi' dhir pum bhik baasi'n ja'k jix dhaam buiñor gu Dios, nam bhammi ja'k gɛ'kam ki'n daasa'.

⁶ Diih mi' pup bii gu ubii, di'ii'n gu alhii. Ba' mai' ba mii mu ja'p gampix na pai' cham jaroi' oiri na ba' cham jaroi' jax dhooda', silh pu bhii mummu maa'n kap na pai' tu aagi'ñ gu Dios na aaya', nat gu' pu pui' ja'k ba duu bii'pi' dir nam gu mi' oi'ñkam ka tu maakda' gu koi' na ki'n duaka' baik oi'dha' daman taak juugit.

⁷ Ba' gatuum jup ma jigialhich bhammix dhaam, gu nobii'ñ gu Dios nar ja gɛ'kam tuk gu jai' noonbi'ñ na Migial tii', ma tu kokda ja bii'm gu sandaarui'x chugi'ñ buiñor gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook. Gu ja'ook tiix io'm tu kokda ja bii'm gu noonbi'ñ na ilhdhat na moo ja mai'chia' git gu noonbi'ñ gu Dios.

⁸ Gu' ji nat gu' cham tu' jax ji dhuu, tu' pix dooda mit, ba' pu mai' ardi mit bhammi dir jix dhaam.

⁹ Mu ja'k jamit xi ardi oi'ñga'n bhaan binkam gu noonbi'ñ, ba' xib bii'x kap na ji'x oi'ñga'n oirit ja iatgi'ñ gu ja'tkam. Dhi' pix jir di' gu ko' na bijik dir pu jai'ch nat dir dhi oi'ñga'n jup jum duu, na gook ki'n tii': Ja'ook gio ba' Dhiabur.

¹⁰ Ba' mikkat bhammi dir jix dhaam bhai' ba tum ñio gɛ' ki'n, jup tum kai'ch:

—Xib ba' ya' bam ai na pai' dhuuk saak jix ja joi'ndai gu Dios tu ja uañdha' gu ja ua'tulhdhara' gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n. Bii'x kap bar gɛ'kam ba' xib gu Dios ja bui gu ja'tkam, nat gu' guch Xoi'kam pui' ba tu kuugalh nat jax tii'dak mu joot mu oi'ñga'n bhaan, mai' ba ardi gu' gu ja'ook na ya' mimrat ka ja iattulhi'ñdha' gu ja'tkam, gammiji ya'

kii'ka' kia' na ja iattulhi'ñchu'nda' buiñor gu Dios jich Gi'kora'.

11 Xib na mit gu' mai' ba ardi, ba' ya' dir ja'p ja'k cham ka bhaai' ka' na jax ja iattulhdha' gu ja'ook dhich jaaduñ, nat gu' ba tu ja namkix gu ja ua'tulhdhara' guch Xoi'kam gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, jano' nat jaax gu i'ra'n bhaan gu kuruus na ba' pu'ñi duuji bix dappaam tu ja uañdhix ka' gu ja ua'tulhdhara'. Ba' cham jax ka ja dooda' xib gu ja'ook, nam gu' dhi' ba kaichu' guch Xoi'kam. Pui' ku ba' na mit pai' dhuuk ti jii'ñ buiñor, mi' dhir nai'p ji jii mit na mit tu ja a'gidham gu jai' gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ gu Dios cham tu' bhaan ji chotdonik sia mit chi ja bhaamkidhak ja koi, nam gu' bix ja jujur ki'n bax biiñak buiñor guch Xoi'kam.

12 Ba' aapi'm na pim ji'k ya ja'p tu oi'dha'x dhaam, g'kam ki'n japim jix bhai' pix bam taat ka' na mit ya' ba ai dhich jaaduñ na mit mi' pui' jii na jax jix aa' guch Gi'kora' nam jich bim ba oi'ñka'. Dai aapi'm na pim ji'k mu ja'p jup tu'ii' bix kap na ji'x oi'ñga'n dho gi gu' g'kam ki'n jix buam jum aa'nda' ji, na gu'x io'm jam tulhiiñchuda' gu ja'ook bix aixim bhaan nat ya' dir miji xi mi, sia aapi'm na pim ji'k mu ja'p oipo suudai' dhaam kaknub ta'm, gam na jam iatgidhai mu ja'k jam bhichdha' na pai'x io'm jum tulhiiña' dilh, na gu'x maat na bar mia'n nam pai' dhuuk daagi tulhiiñchuda'.

13 Ba' na mit pai' dhuuk mu ja'k xi ardi gu ja'ook na ja'p tu'm na tirook oi'ñga'n bhaan, mu ek bax mu'aam gu ubii gui' nat kia'pix ti gu alhi, na gu' giilhim jix bhaamtu'. Gu' ji nat gu' jimiññor gu ubii, gu ja'ook ba' gatuuk dir mui'p ji ardi.

14 Ba' gu Dios xi a'ngatuda' gu ubii ja'p tu'm na gu bha'aa' gu a'nga'n na sap ba' dɛ'ji nakga' gu ja'ook, gio na ba' jotmoda' aaya' mummu gampix nat pai' joot nam o'ñcho' baik oidha' daman taak juugit, na ba' cham mu'aa' gu ja'ook.

15 Ba' gu ja'ook chiñi'ram dir mui' xi nua gɛ' gu suudai' na sap ba' bi'ñña' gɛt gu ubii nax mu'aam,

16 gu' ji nat gu' gu dibɛr jotmoda' xim kupio' na mui' ba milhiim gu suudai' mu na pai' gu ubii, miji ja'k pix ji baap gu suudai' dibɛr bita', pix cham pai' matgir, pu cham jax dhoda.

17 Giilhim tiix bhaam ji gu' gu ja'ook buiñor gu ubii nat cham jax dhoda. Ba' gatuuk na mit pai' xi mui'dha gu bipsalhi'ñ gu ubii, bhai' ji chu kokda ja bui. Gu bipsalhi'ñ gu ubii, dhi' pix kat jup jum kai'ch am gui' nam ji'k ti jii'ñdhat buiñor guch Xoi'kam mi' pui' ba jiiim na jax jix aa' gu Dios, gio nam gammijix biiñak buiñor.

18 Ba' gu ja'ook na ja'p tu'm na gu tirook, mi' pix ji kikbu ju'ñdharam gu gɛ' suudai'.

13

Gu gook noonbi'ñ gu ja'ook nam pui'x #bhidham tuutu'm jup tu tutku'

1 Ba' mikkat maa'n miji dir ba ji buus suudai' iraab gui' nar nobii'ñ gu ja'ook, pui' #bhidham tu'm jup tu tuuku', xijum gook jup tu moom, mambhix ba' tu a'aa'. Ba' bix ji'ma'n ka'm gu a'ga'n ja tuttutu' gu kukrun, bha moomoram ba' mui' bha ua'ñixchu' gu ñiiñio'k na jax ja'k cham kii' ka'm nii'ñ gu Dios.

² Gu tukga'n gui' ji' nobii'ñ gu ja'ook nat miji ñir ji buus suudai' ñraab, ja'p tu'm na ñinbalh, gu tootna'n ba' ja'p tu'm ip na gu booji gu tootna'n, gu chiñii'ñ ba' ja'p tu'm na gu mabii'ñ gu chiñii'ñ. Gu' ba' gu ja'ook gui' na ja'p tu'm jup tu tuuku' na gu tirook, gɛ'kam ki'n ba dai gui' ji' nat miji ñir buus suudai' ñraab nar nobii'ñ, na sap ba' ja'xbui'p bar gɛ'kam ka' na ñilh, gam na bixchu'x aichu'n na pu tu ñuñia'.

³ Gu' ji na gu' panaas ja'p tu'ii' na maa'n muukixchu' gu ma'oo'n gui' ji' nobii'ñ gu ja'ook, panaas kux io'm jix ko'ktolhdhix, cham ji'xdha' ka dodhia' kam tu'ii', gu' ji nat gu' mi' jotmoda' bhai' ji dhua cham jum ilhdham. Ba' bix gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n na mit ti nat ba dua gu ma'oo'n gui' nar nobii'ñ gu ja'ook, joidham jix bhai'm ilhdhak mu ja'k ji kai mit.

⁴ Ba' dai nam ba tu daanda' buiñor gu ja'ook gui' na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook dai na gɛ', nam gu' bix ba kaichu' gui' na mia'n jir nobii'ñ nat pu pu kai'ñkam gɛ'kam ki'n dai na ba' pu'ñi ja iatgidhai bix gu ja'tkam ja chiñia' nam tu ñuñia' buiñor. Tu daanda' am ba' gu ja'tkam buiñor gu ja'ook gio buiñor gu nobii'ñ jup xi kai'chit:

—Ja'p moo tu' silhkam jir gɛ'kam ji dhi' nach jaroi' kaichgit ba tu daan buiñor! Cham ji'xdha' jaroi' jax dhoda' sia pik jax ka' git, na gu' cham tu' jumaip jai'ch na ja'xbui'p jir gɛ'kam na dhi'.

⁵ Ba' gui' ji' nar nobii'ñ gu ja'ook jup ja titda bix gu ja'tkam na sap dhi'r di' gu Dios, na gu' pu'ñi ja'k aagi'ñ ñilh gu ja'ook. Ba' bix ja daam kikat gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n baik oidha' daman taak juugit. Jup titda ip gu ja'ook na sap bix aixim

ai'chuxdha' gu Dios na jax cham kii' ka'm nii'ñ.

⁶ Ba' pui'p duu gu nobii'ñ gu ja'ook nat jax chia, jix bhaamut bhai' ji a'ga gu Dios, bix aixim ba ai'chuxi'ñ na jax cham kii' ka'm nii'ñ ja bindat sia gu noonbi'ñ nam bhammi ja'p jup tu'ii'x dhaam.

⁷ Gio ba' nat bhai' ji ja tulhii'ñchuda gui' nam ji'k ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, nat gu' sia dhi' pu'ñi ja'k chia gu ja'ook na tu duñia'. Ba' ji'kchi ja koi nam ji'k kaichgit gu Dios, na gu'x aa' nam dai gui' kaichgida'. Bix ja daam kika' na ji'k ja'tkam, sia nam jir pa ja'k kam, piam siam jai' maakam tu ñiok.

⁸ Ba' bix kap na ji'x oi'ñga'n gu ja'tkam ba tu daan am buiñor gu nobii'ñ gu ja'ook nat ji'k pu cham ja dai gu Dios jix io'm bijik dir na ba' moo dhi oi'ñga'n jup ba jai'chdhilhia', bhaan gu u'uan nam pai' daaxix nam ji'k bhammi aaya'x dhaam, nam pai' gammijix jii'kgim bap tui'ka', na pai' ja daasaim xib gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir nam ji'k ti jii'ñdhim buiñor.

⁹ Gu jaroi' no'x aa' na bix jix mat ka' gu ñio'ki'ñ gu Dios, jum aa' na bix mo'ram baapsa' mi' na pai' ja'pnim kai'ch:

¹⁰ “Bix gui' nam ji'k daaxix nam ja da'ngii ja kuupa', pui' ja dooda' am, gio gui' nam ji'k jup daaxix nam tɛ'tɛb kukxir ki'n ja kooda', pui'm jup ja dooda', ba aagix am nam jaroi' pui' ja dooda'. Dhi' ba' bhaan matgilhia' na jaroi' moo tu' silhkam bix juraa'n ki'n jix biiñak buiñor gu Dios, no'm moo pui' nam jax bax biiñak buiñor siam jax ja bua.”

¹¹ Ba' ja'xpix jumai ja'p dir ja'k dibii' bita' bhai'p ji buus gu nobii'ñ gu ja'ook na pui' ñbhidham tu'm

ip gu tukga'n, gook tu a'aa' ja'p tu'm na gu kasnir gu a'ga'n, pui' ja'k tu ñiok na dñlh gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook.

12 Ja'xbui' gø'kam ki'n jup daaxix na gu jumai nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom. Bix kap ja daam jup ba kix gu ja'tkam na ji'x oi'ña'n, ja chia nam sap tu daanda' buiñor gu jumai nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom, gui' nat kia'pix dua gu ma'oo'n na ka muukix kat maa'n, sia ku gu' cham ji'xdha' ka dodhia' kam tu't.

13 Gio na joidham jix bhai'm duukam xip tu bua ja ni'ñchudat bix na ji'k ja'tkam, tai bhammi dir ja'p jix dhaam bhai' ji ii'ñxichu'n.

14 Ba' na mit ti bix gu ja'tkam na ji'x oi'ña'n na joidham bixchu'x aichu'n na pu tu duña' nam tu' cham ilhii'ñ, bix jix bhai'm ilhdhak mu ja'k jup ji kai mit, nat gu' dhi' ki'n ba ja iatgi. Ba' mi' dñir dai nat ba ja chia nam sap jup duña' gui' na pui'p tu'm ka' na gu jumai nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom, gui' na mit ti sii tøb kuxiir ki'n, gu' ji nat gu' cham tu' muu.

15 Ba' na mit pai' dhuuk timo na mit jup duu, gu nobii'ñ gu ja'ook gui' nat tu chia nam jup duña', xi dhua'ñ gup duñixim na sap ba' dñlh ba tu oirida' gio na tu ñiokda'. Ja chia ba' bix gu ja'tkam nam sap tu' ka'm niidhat tu daanda' buiñor gup duñixim. Ba' gui' nam ji'k cham aa' nam tu dañia' buiñor, pu bix ja koi.

16 Gio nat ja chia nam sap jum matgilhdha' bix na ji'k ja'tkam ja kokobtai' am piam gu ki'n dir kam ja noonob am, na bhaan jix maati' ka' nam buiñor jup tui'dhi' gu ja'ook. Bix jamit ba'm matgilh gu ja'tkam na ji'x oi'ña'n, pui' na jax gui'

nam jir jix chutumñigam gio gui' na cham, sia gui' nam jir tujuandam gio gui' na ji'k cham, gam biix gu a'aalh nam kia'pix maaxilhim, gio gui' nam jix io'm bar jagi'gir.

¹⁷ Ba' pu cham bhaai' nam tu saba'da' gio nam tu ga'ra' gui' nam ji'k cham bha daaxdhix ja kokobtai' am gui' na bhaan jix maati' nam buiñor jup tui'dhi' gu ja'ook piam na ji'k ja'kilhi'ñ bia', nam gu' ja o'bhagi'ñ.

¹⁸ Ya' ba' moox io'm matda' jum aa' gio na pim jix bhai' xim ga'ngada' na pim ba' machia' na jax chii' gui' na ñhidham tu'm bhaan dhi'ñi ja'kilhi'ñ na ya'ni daa: Xijum maa'n jix cha'tmam oo'm daman baik oo'm xijum maa'n (666). Dhi' pim ba' bhaan machia'. Ku gu' na jax chii'ka', jir pu chu'm ka' ji nam jax chii' gu ya ja'p kam ja'tkam.

14

Nam ba laala'nda' gux xijum gook jix cha'tmam oo'm daman maakob miil gu ja'tkam nam ti jügi'ñ buiñor guch Xoi'kam

¹ Ba' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, bhammi kii'k gø' oidha' ta'm na pai' Sion ti tii' ja biim xijum gook jix cha'tmam oo'm daman maakob miil (144,000) gu ja'tkam. Biix ji'ma'n bha ua'ñix ja kokobtai' am na jax chii' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir gio na jax chii' gu Dios.

² Ba' ja'xpix gø' ki'n bhai' ji chim tir bha ja'p jix dhaam, ja'p tum kai'ch na jax no' tiroon gu duuk, piam pai' no' gø' mir gu suudai', gio ba' na jax jup tum kai'chdha' no'm pai' tu sab mui' dhit gu sasabdam kikchar ki'n.

³ Ba' gu mui' ja'tkam nam bhai' guguuk biima'n gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir, laala'n am maa'n gu xibkam alabaa'n mi' ji gu'kat ja'pni biipi' dir na pai' daa gux io'm Gø'kam, nam pai' biix xikoolh dhir daraa gu ja'tkam nam jir jagi'gir pa' gio gu maakob sasoi'. Ku gu' cham bhai' ji na jaroi' machia' dhi' dhi alabaa'n, daipu' gux xijum gook jix cha'tmam oo'm daman maakob miil na mit mi' pui' jii na jax jix aa' guch Xoi'kam nam duduakat gu ja tutku' bhaan,

⁴ nam cham tu' biix aixim tu buimik na jax cham kii' ka'm niil'ñ gu Dios, ni nam cham tu' mui'x bhai' ja titdaimik ja biim boppimik gu u'uub, dai ji nam tu' ka'm niidhat mi' pui' jii mit na jax jix aa' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir. Ja'p ji buus na mit jum makgirta buiñor gu Dios nat pai' dhuuk ja tulhiiñchudak ja koi gu ja'ook.

⁵ Cham pai' dhuuk tu' bhaan jum ua'tulhdhak jamit, ni na mit cham pai' dhuuk iatda' tu a'gak.

Gu baik noonbi'ñ gu Dios nam ba tu a'ga' bhaankamu'n

⁶ Ba' maa'n gu nobii'ñ gu Dios bhammi ja'p dede' irban gux dhaam, jir di' pix gui' na biix kap na ji'x oi'ñga'n tu ja a'gi'ñ gu ja'tkam gux bhai'm kai'chdham ñio'ki'ñ na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam. Biix na ji'k ja'tkam tu ja a'gi'ñ, siam jai' maakam tu ñiok, piam sia kum jir jax chu'm, gam sia kum jir pa ja'k kam.

⁷ Jup kai'ch gø' ki'n:

—Tu' ka'm japim niidhat gø'kamtu'nda' gu Dios, na gu'x io'm jir gø'kam. Xib ya' bam ai na pai' dhuuk saak ja aagi'ñdha' gu ja'tkam nam tu' jax

buimik nam duduakat gu ja tutku' bhaan. Dhi' pix jir di' gui' nat jup duu dhi oi'ñga'n gio dhix dhaam, gio gu suudai' na mu ja'p suusu'n mui' kap.

⁸ Gio ba' moo mi' dhir jumai bhai'p ji ñio gu nobii'ñ gu Dios, jup kai'ch ip:

—Xib dho gi ba' am xi ko'ya' am ji gu Babiloonia oi'ñkam, na mit pai' dhir pui' ja mamtux bix gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n nam jax ja'k gē'kam ki'n jum ua'tulhdha', gam nam jax ja'k ja daanda' gu didios jum tītgdam jup duñiixim nam jax ja'k tu jim dñlh. Ja'p ji buus na mit ja i'iich gu biiñ nam ki'n jum ua'tulhdha' buiñor gu Dios.

⁹ Mi' dhir ba' moo jumai bhai'p ji ñio gu nobii'ñ gu Dios na ba' ki'n bar baikim ka', jup kai'ch ip gē' ki'n:

—Gu jaroi' no't tu daani buiñor gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook, gio gup duñiixim na pui'p tu'm, gam no't jum matgilh bha kobtagi'ñ piam gu ki'n dir kam nobi'ram na bhaan jix maati' na ba kaichu' gu ja'ook,

¹⁰ am ti'ñchoka' nax io'm tulhiiñchuda' gu Dios mu na pai' miim gu tai nax io'm jix choiñ ja nii'ñchudat bix na ji'k noonbi'ñ gio gui' na ja'p ji buusan na gux ki' kasnir, ja'p ji buusnia' na ja i'chdha' gui' nax io'm jix xibu' nax maimda'.

¹¹ Mi'm ba' pu mñjidha' gammiji sia nar pai' dhuuk ka' git, na gu' cham pai' dhuuk tukia' gu tai, nam gu' gē'kam ki'n cham am bua no' mit jax dhuuk tu daani buiñor gu ja'ook, gio gui' nar jup duñiixim na pui'p tu'm, gio no' mit jum matgilh na bhaan jix maati' ka' nam gui' ba kaichu'.

¹² Ba' gui' nam ji'k ti jñgi'ñ buiñor guch Xoi'kam, jum aa' nam nakga' siat pu'ñix io'm bhai' ji ja

tulhiĩchuda gu ja'ook, dai nam mi' pui' xi chu kuugalhdhidha' p̄ix na jax jix aa' gu Dios. Dhi' ba' bhaan ba matgilhia' nam silhkam b̄ix ja jujur ki'n jix biiñak buiñor guch Xoi'kam.

¹³ Mikkat ba' moo bhamm̄ix dhaam dir bhai' ba tuñ a'gi mit, jup jiñ chitda am:

—Ja'pni ja'k jap mi'p xi chu daasa' u'uan ta'm: “Ja'p moo joidham jix bhai' ba tu ja jimia' gui' nam ji'k ti jii'ñdhai ko'ya' buiñor guch Xoi'kam!” Ba' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' jup kai'ch ip: “J̄e' dho. Cham pai' dhuuk magooñi' ja a'm ka jimia', nam gu' cham pai' dhuuk ka tu juana', ni nam tu' bhaan kam tulhiĩna', dai nam gamm̄ijix j̄ijikgim bap tui'ka'. Dhi' ba'r ja mai'chik ka' nam jix bhai'm duukam jup tu buim̄i bhaankamu'n gu Dios.”

Na ba tum oraa' b̄ix kap na ji'x oi'ñga'n

¹⁴ Ba' mi' dhir b̄ix dhi' pui', maa'n gu maa'nkam bha ja'p daa joidham jix chua t̄ibaa'ñ cha'm, ku-ruun maa'n xi k̄is nar jix uam totbikdam, gio ba' juus maa'n jup xi dhaa' joidham jix mu'uuk.

¹⁵ Ba' maadit gu nobii'ñ gu Dios bhiji dir buusnik na pai' tu chiopi' gu Dios jup titda ḡe' ki'n gu maa'nkam na bhamm̄i daa t̄ibaa'ñ cha'm:

—Ba kabka ba' xib gu tiriik mu ja'p oi'ñga'n bhaan. Bar am nap ti bhiji ki'n dhim juus ba tu kaipga'. Bar bhaan gu' na pai' dhuuk tim bh̄i.

¹⁶ Ba' gui' na bhai' daa t̄ibaa'ñ cha'm nat jax pui'p ti kai, ba ti bh̄im gu tiriik mu ja'p oi'ñga'n bhaan. B̄ix kap ti bh̄i na ji'k kap ti ix.

¹⁷ Mikkat ba' moo jumai bhiji dir jup ji buus chiop gu nobii'ñ gu Dios, pui' juus jup xi dhaa'ñchu' joidham jix mu'uuk.

18 Gio ba' moo jumai bhai' dhir Jup ji buus bhaan gu kubhioñkar na ja'p tu'm na sasoi' mimi'ñkar, na pui' ja'k gɛ'kam ki'n daaxix na miidha' sia tu' na pix. Ba'p titda gɛ' ki'n gu jumai nobii'ñ gu Dios na ua' gu juus:

—Ba ti i'kmira'p ba' xib gu uubas mu ja'p na ti ix bix kap na ji'x oi'ñga'n ki'n dhim juus nap daa'. Bar am gu' na pai' dhuuk jum u', na gu' bax bhai.

19 Ba' gu nobii'ñ gu Dios nat jax pui'p ti kai, xi mi nat ti i'kim gu uubas mu ja'p oi'ñga'n bhaan, bix i'kik mu xi iicha bhaan gu gɛ' na bhaan jum baki' gu barga'n gu uubas na mi ja'p kik nam ba' baki'ñña'. Dhi' gu ja'tkam kat Jup jum kai'ch nam pui' ji buan na gu uubas, ba' na pai' dhuuk jix io'm ja tulhiiñchuda' gu Dios, ja'p ji buusnia' na ba ja baki'ñña'.

20 Ba' nat pai' dhuuk xim baki' gu uubas nat mi iicha gu nobii'ñ gu Dios gui' na bhaan jum baki' na mu ja'p kik ju'ñdharan gu gɛ' kiicham, i'hir pix bhai' ji mi gu barga'n, giilhim gɛ'p jum duu, bhammi ja'p xi juu ja chiichiñ am gu kakbai nam mi ja'p guguuk, gio nat mik ja'p juugit mi, chi ji'k baik simaan ki'n jum a'ji gu pui' nañ jimda'.

15

Gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios nam ba ja tulhiiñchuda' bix aixim bhaan gu ja'tkam bix kap na ji'x oi'ñga'n

1 Gio ba' moop ja ti ñich xijum gook gu noonbi'ñ gu Dios nam pui' ja'k tu'm ki'n dalhxix bix ji'ma'n nam bix aixim bhaan ja tulhiiñchuda' gu ja'tkam bix kap na ji'x oi'ñga'n bhaankamu'n gu Dios, na ba' moo bar daipu' ka'.

² Gu' ba' gu suudai' mi ja'p jup suu'n gø', joidham jix kii'x uañ, dai na bii'na' gui' na gø' miim ja'p na tai. Mi ja'p gai dhir dhi gø' suudai'm ba' guguuk ji'kchi gu ja'tkam ji chu daa'ngit gu ja kikchar. Jir di' am gui' na mit ma'iich gu ja'ook nax ïbhidham tu'm tu tuuku', gio gup duñiixim na pui'p tu'm, na mit cham tu'm matgilh ja kokobtai' am, gio na mit cham tu daani buiñor sia tii pup ja chiñiimi.

³ Ba' mi' ji gu'kat laala'n am maa'n gu alabaa'n gui' na jax chu'm laala'nda' bijik gu Moisees gui' na bhaankamu'n tu a'gimik gu Dios, gio na jax chu'm jup laala'nda' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir jano' na ya' xi oilhimik, nap jum kai'ch: ja'p moo tu' silhkam jix io'm jir gø'kam ap ji bak jich Gi'kora',

gio nap bixchu'x aichu'n nap pu tu duña'
jix bhai'm duukam gio gø'gø'r jup jum duu'nkam!

Bii'x kap jir gø'kam ap na ji'x oi'ñga'n,

gio nap bii'x kap ja silhka'n gu ja'tkam nap jax pix
jix aa' aap diilh.

⁴ Bii'x pix gu ja'tkam tu' ka'm jum niidhat tu daan
am aap jum bui Dios jich Gi'kora',

na gu' dai aap nap jix io'm jix uañ ki'n kii'kat jix
io'm jir gø'kam.

Bii'x na ji'k ja'tkam tu' ka'm jum tigi tu daña' am
aap jum bui,

nam gu' ba machia' nap aap joidham jir jix
bhai'kam kat jix bhai' ja silhka'n gui' nam
bam kaichu'.

⁵ Ba' ja'xpix bhai' jim kupio' gu chiopga'n gu
Dios na bhammi kii'k jix dhaam, bhai' na pai'x io'm
jix chu xidhuu.

⁶ Ba' bhiji dir bhai' ji bubua mit xijum gook gu noonbi'ñ gu Dios nam pu chu'm ki'n dalhxix nam ja tulhiiñchuda' gu ja'tkam biix aixim bhaan biix kap na ji'x oi'ñga'n. Jix chooto ti ti'chu' am biix ji'ma'n, jix kiki' ji gu'x u'uañ gu ja jajannulh, gio nar jix dha'ram namkim, ko'kmarak bhibhispara' nar jix uam totbikdam jam bha ja'p jup xi chu buupratu' ja bhabhaastu am.

⁷ Ba' maadit gu maakob sasoi' nam biix xikoolh dhir guguuk mi' na pai' daa gu Dios, ji'ma'n xi ja maa gu a'lhich jaja' nar jix uam totbikdam gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios na mit bhiji dir ji bubua chiop. Dhi jaja' bhaan mi jim gui' na tu' ki'n jix io'm ja tulhiiñchuda' gu Dios na jaroi' gammiji pux jai'ch biix na ji'k ja'tkam nam cham tu' ka'm ni'ñ, na gu'x io'm jix bhaam ja bui.

⁸ Ba' ja'xpix mi' dhir bhai' ji bam gu kuubhix na pai' daa gu Dios, bhijimmi ja'k ji baa na pai' tu chiopi', bhiji jim timo irban dir. Ba' dhi' bhaan jix maati' na chakui jaroi' bhaai' na mu bakia' na pai' tu chiopi' gu Dios, na mit gu' chakui tu tulhiiñchuda gux xijum gook noonbi'ñ. No' mit pui' ba tu kuugalh na ba' bax bhaai'n ka' nam mu baapkia'. Gu kuubhix dhi' pix pui' ja'k jum maaxi'ñ na jax ja'k jir gè'kam gu Dios.

16

Gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios nam ba ja tulhiiñchuda' gu ja'tkam

¹ Ba' ja'xpix gè' ki'n bhai' ji chum ñio bhiji dir na pai' tu chiopi' gu Dios, jup ja titda gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios nam ji'ma'n ja daada' gu jaja':

—Nua'pu' pim mu ja'p oi'ñga'n bhaan dhi' na ki'n tu tulhiiñchu'n gu Dios na mi jim dhi jaja' ta'm na pim ja daada'.

² Ba' maa'n biipi' mu jii mu oi'ñga'n bhaan nat ba nu'aam gui' na mi jim ja'aa ta'm. Ba' nat mu ~~ek~~ mi ja'p xeeñ ñua dibii' ta'm. Biix gui' nam ji'k matgilhdhix ja kokobtai' am na bhaan jix maati' nam kaichu' gu ja'ook na iibhidham tu'm gu tukga'n, gam nam tu' ka'm niidhat tu daan buiñor, sia gup duiñxim na pui'p tu'm, bhai' ji ja ai gui' na ja'p tu'm na bipri'x na giilhim jix ko'k.

³ Mi' dhir ba' moo jumai mijip ji dhuu gu nobii'ñ gu Dios ua'dat gu ja'aa nat ba nu'aam ip mu ja'p oi'ñga'n bhaan gui' na mi jim. Ba' mu ~~ek~~ mi' xi ñua gø' suudai' chir. I'ir jup jum duu gu suudai' biix na ji'x juugit suu'n, ja'p tu'm na jax gu i'ra'n gu jaroi' no' mit mua. Pu biix koi mit gu dudua kam nam mi' ka tu oipo nat pai' dhuuk i'ir jup jum duu gu suudai'.

⁴ Mi' dhir ba' moo jumai mijip ji dhuu gu nobii'ñ gu Dios ua'dat gu ja'aa, baik ba' moo ba jim. Ba' mu ja'p xi ñua a'kki'n na pai' mir gu suudai' gui' na mi jim ja'aa ta'm gio mu ja'p na jax jir biipiatam, i'ir jup jum duu ip gu suudai'.

⁵ Ba'p kai'ch gu nobii'ñ gu Dios gui' na mu ja'p nuuka'n gu suudai':

—Aap dho gi ja maak ji Dios jich Gi'kora' nap jix uañ ki'n kik na tu' ja a'm bipio' dhi ja'tkam nam cham tu' ka'm jum ni'i'ñ aap nap bijik dir pux jai'ch gio nap gammiji pu jai'ch ka' ya' dir ja'p ja'k,

⁶ na mit gu' dhi' gø'kam ki'n jum ua'tulh aap jum bui. Ti' na mit giilhim ja tulhiiñchudaimik ja koi gui' nam jum bui ti jii'ñdhat gio gui' nam jum

a'mkam tu a'gimik bijik gum ñi'ook. Xib jam ba' mi' xi aaya' nam i'ya' gu i'hir nam ba' mi' xi machia' na jax tu tatda' gu pui' na mit jax ja dooda gui' nam jum kaichgit gio gui' nam jum a'mkam tu a'gat. Pui' dho tu'm ja a'm bipio'.

⁷ Gu' ba' bhai' dhir bhaan gu kubhioñkar na ja'p tu'm na sasoi' mimii'ñkar, bhai'p ji chum ñio, jup tum kai'ch:

—Pui' dho aapi' Dios jich Gi'kora' nap bixchu'x aichu'n nap pu tu duña'. Maaxik dho ja maak ap na jax ja'k ja a'm bipio' dhi ja'tkam, nap gu'x maat na mit ge'kam ki'n cham am bua aap jum bui.

⁸ Ba' gu jumai nobii'ñ gu Dios mu jimik bhammi ja'k jup xi ñua bhaan gu tanoolh gui' na mi jim ja'aa ta'm na ua'. Ba' dhi' ki'n jix io'm jix choiñ bhai' ji chon gu tanoolh, ba ji ja mi'ñ gu ja'tkam.

⁹ Ti' pup koi mit ki'n gu tanoolh nat ja a'm ton, na gu' giilhim jix choiñ, gu' ji na gu' ni ji'x ku mit iam soi' ba jim ilh buiñor gu Dios sia ku jax ja tulhiiñchu'n. Jano' mit dho ba' giilhim bhaak ji buiñor, bix aixim bhai' ji ai'chux jamit na jax cham ki' ka'm ni'ñ. Cham pai' na mit iam soi'm ilhdhak ba tu daani buiñor ku cham ka ja tulhiiñchu'nda' git.

¹⁰ Ba' mikkat gu jumai nobii'ñ gu Dios mui'p ji jii, mi'p xi ñua gui' na mi jim ja'aa ta'm na pai' dhir jir ge'kam gu nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom, jix chukgam jup tum duu mi' na pai' daa. Ba' gu ja'tkam nam kaichu', giilhim pix sasrak bit am nam jum tulhiiñ,

¹¹ na ja ee gui' na ja'p tu'm na bipri'x nax io'm jix ko'k. Gu' ji na gu' sia kum jax jum tulhiiñ, cham pai' iam soi' ba jim ilh jamit buiñor gu Dios,

pui' nam jax jix buam ba tu bua na jax cham kii' ka'm nii'n, gio nam giilhim jix bhaamut bix aixim ai'chuxi'n gu Dios nax dhaam jup tu'ii'.

12 Ba' mi' dhir jumai mui'p ji jii gu nobii'n gu Dios ua'dat gu ja'aa, xijum maa'n ba' moo ba jim. Silh jim mu g'e' akki'n na pai' Eupraates ti tii', na pai' g'e' mir gu suudai'. Mu e'ek mi' xi nua suudai' chir gui' na mi jim ja'aa ta'm. Ba' nai' pix ji gaa gu suudai', cham pai' ka mir, na ba'x bhaai'n ka' nam mu bubuakia' baasi'n dir ja'k gu g'e'g'erkam nam mu dir ja'k mu jiim xia'lhbui.

13 Ba' gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook dai na g'e', gio gu nobii'n na pui' giilhim tu'm jup tu tuuku' nax xijum gook tu moom, gio ba' gui' na bhaankamu'n tu a'ga, bhiji dir ji bubua mit ja chiichi'n am gu cham kiki' i'ii'mda' ja'p tu'm na sosbha'n,

14 nam jir noonbi'n gu ja'ook, nam bixchu'x aichu'n nam pu tu du'nia'. Ba' dhi' dhi cham kiki' i'ii'mda' mu ja'p ja joot gu ja'ook ja bui bix gu g'e'g'erkam na ji'x oi'n'ga'n nam pui' ja'k ja jurtu'npoi' nam bix maa'n ni'ook jup dui tu kokda' bui'nor gu Dios nax io'm jir g'e'kam.

15 Ba' aapi'm ji'n jaadu'n na pim ba kaichu' guch Xoi'kam, cha'pim jax jum aa'nda' sia jax tum bua, na gu'p kai'ch guch Xoi'kam: "Ja'p moo joidham jix bhai' tu jimia' gu jaroi' no' gammiji pu ti jii'gi'n aa'n ji'n bui, ni na cham pai' dhuuk koosit daaka'. Na gu' no' cham tu'p jum buixdhat am irdat daa, ja'p ji buusanda' nax dhaapkat oirida', ba' giilhim jix xi'iraa' na'n pai' dhuuk mu jimda'. Gu' cham ji no' gu' gammiji soi'm ilhii'n, ja'p ji buusanda' ji na tim ti'ii'nka', ba' cham xi'iraam jum ilhdha' na'n

pai' dhuuk mu aaya'. Nañ gu' aañ jotmoda' mi' pix ba kii'ka' cham jum ilhdham, ja'p na jax gu ixkum no' pai' bax chi iixdham jax chu'm ba'k chir, na gu' jotmoda' pix mu jimii mi bakia', pu cham mat ka' gu kiokam na jax chu'm tukaa' mu jim."

16 Ba' gu cham kikii' i'ii'mda' pui' ja'k ja jujurtuda mit bii'x na ji'k gu gø'gø'rkam na ji'x oi'ñga'n nam maa'n ñi'ook jup dui mummim jumpadat na pai' Armagedoon ti tii' gu ebreo ñi'ook ki'n, na gø'x gio'.

17 Mi' dhir ba' moo jumai mui'p ji jii gu nobii'ñ gu Dios na ba' moo bar daipu' ka'. Mu ja'p jup xi ñua gui' na mi jim ja'aa ta'm bhaan gu jibiilh. Ba' bhiji dir chiop na pai' daa gu Dios bhai' ji chum ñio gø' ki'n, jup tum kai'ch:

—Xib dho gi gu' pu bii'x dappaam ba tum kuu-galh ji.

18 Ba' mi' dhir bhai' ji chim bipgi bha ja'p jix dhaam, gio nat gø' ki'n bhai' ji chim tir, gam nat jix io'm bhai' ji gi'ndoki gu oi'ñga'n, na cham pai' dhuuk pu'ñi pik jix io'm joiñdhat.

19 Ba' mi gø' kiicham na pai' Babiloonia ti tii', baik kap bhai' ji jai gu dibii'r. Ba' pu bii'x nai' ji ia'ri gu ba'bhak, sia bii'x kap na ji'x oi'ñga'n na jax jir kikcham kat, nat gu' bii'x kap joi gu dibii'r, ba' mui' koi mit gu ja'tkam. Ba' gui' nam Babiloonia oi'ñkat, jix io'm ja tulhiiñchuda gu Dios, na gu' pu ja bi'chulhi'ñ na pu'ñi ja dooda' jax chu'm tanoolh, na mit gu' gø' bam ua'tulh buiñor, ja'p ji buus nat ja i'lich gu biiñ nam ki'n ko'ya'.

20 Sia bii'x pix cham pai' matgir gu a'lhich dippir na mu ja'p ka daraat suudai' iraab, gio gu oi'dha', nat gu'x io'm joi gu oi'ñga'n.

21 Gio ja'xpix jix dhaam dir bhai' ji ii' gu chia gɛ'gɛr, chi ji'k gook oo'm kiilos jix bɛpit bix ji'ma'n. Ba' gu ja'tkam giilhim jix bhaak am buiñor gu Dios, bix aixim ai'chuxi'ñ am na jax cham kii' ka'm nii'ñ, na gu' giilhim ja tulhiiñchu'n ki'n gu chia.

17

Nam ba tulhiiñchuda' gu ubii gui' nar ganai' pix

1 Ba' maadit gux xijum gook noonbi'ñ gu Dios nam ja daada' gu jaja', bha jimik jup jiñ chitda:

—Bhai' xi jim ya'ni ja'k nañ jum tii'ñchuda' nam jax ja'k tulhiiñchuda' gu ubii gui' nax io'm jir ganai' pix ka', na bix kap tu daam kika' na ji'k kap suusu'n gu suudai'.

2 Dhi' dhi ubii ja'p ji buusan na bix jix bhai' ja titdat ja bim boppo gui' nam jir gɛ'gɛrkam mu ja'p na ji'x oi'ñga'n, nam gu' pui' ja'k jup ba tu jim na jax gui', bix jai'p ba tu daan am ja bui gup duñixim didios jum titgidam, bix sia gui' nam jir ja'ppix ja'tkam ja'p ji buus nat ja i'ich gu biiñ na pui' ja'k tu bua.

3 Ba' nat gɛ'ñ a'm bam tajaa gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda', bañ baidhak gu nobii'ñ gu Dios mummupai' maa'n kap gampix. Ba' mi' oiri maa'n gu ubii bhaan gu tu'x buadam jix bi' na bhidham tu'm, jix xijum gook tu moom, mambhix ba' tu a'aa'. Bix kap na ji'x jir tukgaram bha ua'ñixchu' gu ñiiñio'k na jax ja'k cham kii' ka'm nii'ñ gu Dios.

4 Gu ubii ba' joidham jix abhaar jup xi chi ti'chu', jix bi' kat jix muraa'nma' gu jannulhi'ñ, jix uam totbikdam ki'n bha ja'p jup xi oi'chdhix gio gu joodai gui' nax a'bhar totbik. Ba' maa'n ua' gu ja'aa na suu'ngim mi jim na jax ja'k jir tu'm diih,

pui' na jax nax io'm jir ganai' piɣ gam na jax ja'k cham ki' ka'm ni'iñ gu Dios, gio pui' na jax na mui' tu didiosi' jup duiñxim.

⁵ Gio ba' bha kobtagi'ñ bhai' xi chu ua'ñixchu' palhɨp na ja'p kai'ñkam jup jum kai'ch: “Mi gɛ' kiicham na pai' Babiloonia ti tɨ', ja'p ji buusan na dhi'r ja naan bɨx gu u'uub gui' nam jir ganai' piɣ, na gu' mi' dhir na mit pui' ja mamtux gu ja'tkam nam jix buam tu buada' na jax cham ki' ka'm ni'iñ gu Dios, ja'p moo joidham.”

⁶ Gu' ji na gu'x maimtu' gu ubii ki'n gu ja i'hir gui' nam ti jɨ'ñdhat buiñor gu Dios gio gui' nam bhaankamu'n tu a'gat. Ba' aañ mi' piɣ pui' ba tu'ii',

⁷ ba' gu nobii'ñ gu Dios jup jiñ chɨda:

—¿Jax kup ba' mi' pui' pup tu'ii'? Xib jañ jum aagi'ñdha' na tu' pui' ja'k jum maaxi'ñ dhi ubii gio dhi' na bhaan jim nax xijum gook tu moom, gio ba' na jax jir jum duukam kum ba' pui' tu'ii'.

⁸ Dhi' nax ɨbhidham tu'm nax xijum gook tu moom na bhaan jim dhi ubii, dhi' maadit jir di' gu nobii'ñ gu ja'ook. Ku gu' cham tu' ya' ka oiri' ji xib, dai bijik na jax ya' xi oilhimik, ku ba' gu' cham xiim gio ya'p aaya' ji, mu dir ja'k jimda' na pai' gɛ' ti di' na cham pai' ju'. Daipu' piɣ ya' xi ɛɛji, nam gu' mi' dhir daagii mu ba bua' na pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha'. Ba' gu ja'tkam gui' nat ji'k pu cham ja dai gu Dios bhaan gu u'uan mi' na pai' ja daasaim gui' nam ji'k ti jɨ'ñdhiim buiñor bɨpi' dir na ba' moo bap duña' dhi oi'ñga'n, giilhim bhai' ji chotdonia' am nam ba tɨgia' na gio mi'p ba aaya' gu nobii'ñ gu ja'ook, sia ku gu' xib cham pai' maati'.

⁹ Xib jap ba' moox io'm bɨx jum jur ki'n xiñ kaaya' nañ jum aagi'ñdha' na jax jir jum duukam

gu pui' na jax ja'k tu'm gu nobii'ñ gu ja'ook: Gux xijum gook moomo'n gui' nax ñbhidham tu'm, jix xijum gook gu gɛ'gɛrkam kat jup jum kai'ch, gio ba' xijum gok kap ip na pai' jax tu daam kii'k gu ubii na bhai' daa bhaan gu nobii'ñ gu ja'ook.

¹⁰ Ba' dhix xijum gook gɛ'gɛrkam, jix chamaam jamit jum gɛ'gɛrkamtak ba koi. Maa'n pix ya'r gɛ'kam xib, maa'n ba' moo chakuim gɛ'kamta. Ku ba' gu' no't ya' bam gɛ'kamta gu maa'n na ka bi'iix nam gɛ'kamta', cham tu' mik ya'r gɛ'kam ka' ji, alhio pix.

¹¹ Ba' gu jumai gɛ'kam na mi' dhir bhai'p ji jai'chdhilhia', jir di' ka' gu nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom na bhaan daa dhi ubii, na gu' jano' gio ya'p ba aaya' na pu'ñi giop bam gɛ'kamta', sia ku gu' bijik pui'p jir gɛ'kam kat. Ku gu' maadit jir di' ka' ji gux xijum gook nam bi'pi' dir jum gɛ'gɛrkamta', daipu' maa'nnim pix bam gɛ'kamta', nam gu' mi' dhir daagi mu ba bua' na pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha'.

¹² Gu' ba' gu mambhix gu a'ga'n dhi' nar nobii'ñ gu ja'ook, mambhix gu gɛ'gɛrkam kat jup jum kai'ch, dai nam chakui jai'ch gu xib. Ku ba' gu' ka jai'chdhilhia' am ji dhi' dhi gɛ'gɛrkam, ku ba' gu' alhio pix ji nam maap jum gɛ'gɛrkamta' gu nobii'ñ gu ja'ook nañ aa' bi'pi'.

¹³ Ba' nam pai' dhuuk pu'ñi bam gɛ'gɛrkamta' gu mambhix nañ ja aa', maa'n ñi'ook jup dui gɛ'kam ki'n daasa' am mi' ja bui gu nobii'ñ gu ja'ook nax xijum gook tu moom gui' na bhaan jim gu ubii.

¹⁴ Gio ba' nam palhbuidha' na tu kokda' buiñor guch Xoi'kam na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir. Gu' ji nam gu' cham ji'xkat jax dhoda', na gu'

guch Xoi'kam na mu dir bhai'p ji chu kokda' ja biiim gui' nam kaichu', pu maa'n na jax tu' pix dooda' gu nobii'ñ gu ja'ook gio gu gə'gərkam nam kaichgida'. Na gu' guch Xoi'kam cham ji'xdhat jaroi' jax dhooda', na gu' gui'r ja gə'kam tuk gui' nam nai' ja'p jir gə'gərkam. Biiix oi'ñdha' am jano' gui' na mit ji'k ti jii'ñdhak buiñor mi' pui' jii na jax jix aa'.

15 Gio ba' moo ja'pniip jiñ chitda gu nobii'ñ gu Dios:

—Ba' dhi suudai' na mui' kap suusu'n nap nii'ñ, na pai' jax tu daam kiiik dhi ubii nar ganai' pix, dhi' biiix gu ja'tkam nam pui' ja'k jum maaxi'ñ, sia nam jir pa ja'k kam, sia gui' nam maakam tu ñiok, biiix nam ji'k jai'ch ya' dhi oi'ñga'n.

16 Ba' gu mambhiiix gu gə'gərkam nam jai'chdhihia' ya' dhi oi'ñga'n, gio gu nobii'ñ gu ja'ook, bhai' ji bhaamkidha' am dhi ubii nar ganai' pix. Biiix tu boosgidha' am gu tu' na bia', sia gu jajannulhi'ñ na ti tii'chgida'. Mi' dhir jam ba' bhai' ji jugia' gu tukga'n, ba' gu ji'x na bi'ya', mu xi miidha' am tai chir.

17 Ba' diilh gu Dios pui' ja'k ja jurtuda gu mambhiiix gə'gərkam ya' kam dhi oi'ñga'n nam pu'ñi biiix dhit maa'n ñi'ook jup dui gə'kam ki'n daasa' gu nobii'ñ gu ja'ook ja bui, na jax dhui pix ba' gui' pui' tu kuugalhdha' nat jax ja'k tu dai diilh gu Dios na tum buimii tum kuugalhdha' ya' dhi oi'ñga'n.

18 Ba' dhi ubii nar ganai' pix nap ya' nii'ñ, dhi' pix pui' ja'k jum maaxi'ñ gu gə' kiicham mi' nam pai' mui' oi'dha' gu ja'tkam, na gu' gu mi' kam gu gə'kam, biiix ja daam kiiik gu jai' gə'gərkam na ji'x

oi'ñga'n, sia gu ja'ppix ja'tkam. Pui' ja'k jam ba'p ba tu jim na jax gu mi' oi'ñkam gɛ' kiicham, na mit gu' pui' ba ja mamtux.

18

Nam ba ko'ya' gu Babiloonia oi'ñkam

¹ Ba' mi' dhir bix dhi' pui', maa'n gu nobii'ñ gu Dios bhammi dir jix dhaam bhai' ba jurnim, na gɛ'kam ki'n daaxix, gɛ' tonnichu', bix kap tu maaxir na ji'x oi'ñga'n,

² jup kai'chim gɛ' ki'n:

—Am xi koi mit ba' xib gu Babiloonia oi'ñkam. Bix pu ia'ri gu ja ba'bhak, jajo'k jam pix mi' ba oi'dha' nam pai' oi'ñkat, gam gu cham kiki' i'ii'mda', gio gu u'ji' gux bupuichik nam jax chu'm cham kiki' ja ni'ñ gu ja'tkam.

³ Nam gu' giilhim cham bhai' tu jimdat dhi' dhi ja'tkam, bix pui' ja mamtux jamit gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n nam jax ja'k jix io'm jum ua'tulhdha' nam ba' pui'p ba tu daanda' ja bui gu didios jup duñixim, gam jai' bix aixim tu'm na cham kigalhi'ñ gu Dios, sia gui' nam bix kap jir gɛ'gɛ'kam na ji'x oi'ñga'n. Ja'p ji buus na mit bha ja i'ich gu biiñ gui' na pui' ja'k tu bua nam ba' pu'ñi bix aixim bhai' ji chu duña' na jax cham jir am. Bix na ji'k ja'tkam na ji'x oi'ñga'n nam bixchu' tu ga'ra, jix chutumñigam jup jum duu mit, nam gu' mi' dhi gɛ' kiicham tu ja saba'nda' gu tu' nam mu tu ga'raidha'.

⁴ Ba' bhammi dir jix dhaam jup tum kai'ch ip:

—Aapi'm na pim ji'k ba kaichu' gu Dios, ja'k japim jimia' mi' dhir dhi gɛ' kiicham na cham jam

ia'ñdha' gu ja ua'tulhdhara' gu mi' oi'ñkam, gio na ba' cham jai' jam daam jimia' gu tulhiiñara' na pai' dhuuk ja a'm gixia'.

⁵ Na mit gu' dhi' giilhim gø' bam ua'tulh buiñor gu Dios, ja'p ji buusan nat yamm; ba ai jix dhaam gu ja ua'tulhdhara' mi' nam pai' jumpadim. Ba' bix ji'ma'n nam ji'k mi' oi'dha' dhi gø' kiicham, ja bi'chulhi'ñ gu Dios nax io'm ja tulhiiñchuda'.

⁶ Xib na tu' jax tui'ka', aapi'm na pim jir tu-juandam tugi'ñ, xi ja tulhiiñchuda' pim gu mi' oi'ñkam dhi gø' kiicham na ji'x ja a'm bipio' gu tulhiiñara' na mit gan ja iatgidhak buam ja mamtux gu ja'tkam, ja'p ji buusnia' na pim gookim bha ja i'chdha' gu biiñ gui' na giilhim jix xibu' nax maimda' na mit jax ja dooda diilh gu jai' ja'tkam.

⁷ Aañ pu jam titda bhaankamu'n gu Dios na pim siamri xi ja ti'ñchoixdha' dhi' dhi ja'tkam na mit gø'kam ki'n cham am bua buiñor, giilhim gu' nam gø'gø'kam jum taat ka' tu' na pix bhaan, gio ba' nam mui' tu bia'kat gux dha'ram namkim bhaan jum ua'tulhi'ñdha', jup kai'chdha' am ba': “Bix pix tu' ka'm jich ñii'ñ am gu ja'tkam dai aach nach jir ya' oi'ñkam Babiloonia, gu' chi nach gu'r jix chutumñigam. Bix tu bia' ich na tu'ch a'm jum aa', gio na joidham jix bhai' tuch jim. Ba' cham pai' dhuuk tu' bhaan jich chulhiiña' ich.”

⁸ Ku ba' gu' xib ya' bam ai ji na pai' dhuuk ja a'm jimia' gu tulhiiñara' nam tu' cham ñirat. Bhiogi' ja a'm jimia', gio ba' muuki' ip. Diilh gu Dios nax io'm jir gø'kam pu'ñi ja'k ja tulhiiñchuda' dhi' dhi ja'tkam, mi' dhir ba' mu ja'k xi ja iabu' na pai' gø' miim gu tai, nam pai' gammiji mi' pup miijidha'.

⁹ Ba' gui' nam jir gø'gø'kam bix kap na ji'x

oi'ñga'n, nam jai' pui'x buam jup tu buimi nam jax ji ja niidhat dhi' dhi ja'tkam, joi'ndam ja tigi bhai' ji susuaña' am nam mu pix miijidha' tai chir gu Babiloonia oi'ñkam.

10 Ba' totdoni nam cham pui'p ja tulhiiñchuda' ja bindai, dilhkob ja'k xi gu'kia' am, ba'p kai'chdha' am mui' ji ja niidhat nam jum tulhiiñdha':

—Cham pum aagit japim na jax jup ba tu jam buidha' aapi'm Babiloonia oi'ñkam, na pim biix kap tu daam kikat na ji'x oi'ñga'n, gu' ji nat gu' jotmoda' pix cham jum ilhdham ba jam tulhiiñchuda gu Dios na pim cham pum aa'.

11 Sia gui' nam bixchu' mi' ka tu ga'rat biix kap dir na ji'x oi'ñga'n, bhai' ji susuaña' am nam joi'ndam ja ni'ñdha' nam jum tulhiiñdha' gu Babiloonia oi'ñkam, gam nam pui' xim aa'nda' na cham jaro' ka jai'ch ka' na tu ja saba'da' gui' nam tu ga'ra nax dha'ram namik.

12 Pui' na jax gux uam totbikdam, gio ba' gux chua totbikdam, gam gu jai' na pui'x a'bhar jup totbik nax dha'ram jup namik. Gio pui' na jax gu jajannulh gui' na biix aixim tu'm na pui'x dha'ram jup namik, pui' na jax gui' nar jix chooto na joidham am totbikda', gio gux mumra'nma', gio ba' gux ñankabma', gam jai' biix aixim tu'm. Gio ba' pui' na jax gu bixchu' nam jup tu bua nar u'uux sobkoñxim na pui'x dha'ram jup namik, gio ba' gui' nar bapaiñum nax io'm jix kaapak, gio gui' nax mamoi'k pa'.

13 Gio ba' pui' na jax biix aixim gui' na joidham uub, pui' na jax gui' nam jum jurda' gu ja'tkam nam ki'n joidham uubka', gio ba' gui' nam ki'n tum kubhion, gam jai' biix aixim tu'm. Gio gu biiñ gui'

nax dha'ram namik, gio pui' na jax gu tiriik gio gu ariin nar tum kua'dam, gio gu asait. Sia pui' na jax gu bix aixim tu'm gu sasoi', pui' na jax gu kakbai gam mamchus na bhaan tum bhii'mñor, gio ba' gu karretas, gio gam kakasnir, ganai' tujuandam nam tu ja juantu'nda' pui' cham ji ja namkidhat.

¹⁴ Ba'p kai'chdha' am ip tii mui' ji ja nidhat gu Babiloonia kam nam bam tulhiiñdha':

—¿Xib ba' jaroo ka tuch saba'da' dhi' nach tu' tu ga'ra? Na gu' dai aapi'm na pim jir jix chutumñigam kat gio na jam ko'raarot na pim tu bia'ka' gux dha'ram namkim. Xib ba' gu' cham jax kax bhaai'ji, na gu' mi' na pim pai' bam tulhiiñ xib, cham pai' dhuuk kam tutumñigamta' pim.

¹⁵ Ba' dhi' na mit ji'k mi' tu ga'raimik ja bui gu Babiloonia kam jum tutumñigamta, totdoni dilhkob ja'k xi gu'kia' am nam ba' cham pui'p ja tulhiiñchuda' ja bindai, tii joi'ndam ja nidhat xi suanda' am

¹⁶ jup ji kai'chit:

—¡Ja'p moo joi'ndam jup bua pim na pim jum tulhiiñ aapi'm na pim Babiloonia oi'ñkat! Cham pum aagit japim na jax jup ba tu jam buidha'. Bix tii tu daam kikat japim na ji'x oi'ñga'n, gio na pim jir jix chutumñigam kat, jix a'bhar jix dha'ram namkim japim xi chi ti'ka' gu jajannulh na bix aixim tu'm ki'n mamxidhix, pui' na jax gux mumra'nma', gio gux ñankabma' na pix am oi'chdhix ka' ki'n gux uam totbikdam nax dha'ram namik, gam jai' gui' na bix aixim tu'm totbik.

¹⁷ Gu' ji na gu' na mit pai' dhuuk bhai' ji jam tulhiiñchuda, bix pu cham pai' matgir dhix dha'ram

namkim na pim ka tu bia'kat, ni nat tu' ki'n jam palhbui.

Sia mik ja'k xi guguu mit gui' nam gammiji mu ja'p oipo suudai' dhaam kaknub ta'm na mit pai' dhuuk bhai' ji ja tulhiiñchuda gu Babiloonia oi'ñkam, gui' na mit pui'p jum tutumñigamta nam mi'p tu ga'raimik gu boptop ganai' bix aixim tu'm ja bui.

¹⁸ Ba'p kai'ch am gè' ki'n nam xi ja ni'ñ na mu pix miijim tai chir:

—Dai dhi' nam ji'k mi' oi'ñkat Babiloonia nam bix kap tu daam kiikat na ji'x oi'ñga'n, gio nam dai dhi'r jix chutumñigam kat. Cham pai' dhuuk pu chu'm ka jai'chdihlia' am chi ba' gu ja'tkam ya' dir ja'p ja'k.

¹⁹ Ba' bhai' xim buidhak ja moom am gu matai gè'gèr ki'n bhai' ji sasra mit jix buam jum aagit nam joi'ndam ja ni'ñ gu Babiloonia oi'ñkam nam ja tulhiiñchu'n, jup xi kai'chit am:

—Ja'p moo siamrix ibhidham ja dooda mit dhi' nam Babiloonia oi'ñkat! Tii cham tu'r ja'ppix ja'tkam kat am. Mi' dhir gu' na chich jich chutumñigamta gui' ja bui, nach mi' ja ga'lhidhimik gu boptop ganai' bix aixim tu'm aach nach ji'k ja bia' gu kaknub, nam gu' dai dhi'x io'm jir jix chutumñigam kat. Gu' ji na mit gu' ya' jotmoda' cham pai' matgir, sia gu tu' nam bia'kat nax dha'ram namik.

²⁰ Ba' bix aapi'm na pim ji'k bhammi ja'p jup tu'ii'x dhaam, jix bhai' pim jum taat ka', nat gu' ba ja tulhiiñchuda gu Dios gui' nam mi' oi'ñkat Babiloonia, nam giilhim jix buam tomaatit. Bix sia aapi'm jix bhai' pix jum taat ka' na pim ti jigi'ñ

buiñor gu Dios na pim bhammi bap tu'ii'x dhaam, gio aapi'm na pim ji'k bhaankamu'n tu a'gimik guch Gi'kora' mu ja'p na ji'x oi'ñga'n, na gu' xib ba ja tulhiiñchu'n gui' na mit jam tulhiiñchudak jam koi jano' na pim duduakat gu jam tutku' bhaan. Xib ba' ja a'm ba gii gui' na tu' ja a'm bipio'.

²¹ Ba' maa'n gu nobii'ñ gu Dios na bixchu'x aichu'n na pu tu duña', nat jax daa maa'n gu gø' komaarak jodai ja'p tu'm na jax gui' na ki'n jum tua' gu tiriik, mijimmi xi bua irban gu gø' suudai', mi' dhir ba'p kai'ch:

—Ja'pni ji bubuakia' pim aapi'm na pim ji'k mi' oi'dha' na pai' Babiloonia ti tii' na pai' dhuuk jam kooda' gu Dios, ba' cham pai' dhuuk ka jam tigia' am gu ja'tkam.

²² Ya' dir ja'p ja'k cham pai' dhuuk ka jai'chdhilhia' am gu sasabdam nam bix aixim tu'm sasaasbikar ki'n tu sab mi' na pim pai' oi'dha' xib, gio nam cham pai' dhuuk mi' ka tu ga'ra' gux dha'ram namkim bix kap dir na ji'x oi'ñga'n. ¿Jaroo gip ka tu jam saba'da'? Sia gui' na pim bhaan tua' gu tiriik, cham pai' matgilhia', sia aapi'm na pim bix aixim tu'm ka'm tu juan, bix sia cham pai' matgilhia' pim.

²³ Ampix ji chu jugia' mi' na pim pai' oi'dha', gampix jup tum duña'. Tukaa' ja'k cham pai' ka miimda' gui' na ki'n jix chu maax ka', ni ku cham pai' dhuuk mi' pai' kar bhoo'n ka' na jax chum bua xib na gø' ki'n tum sabda' pai' no' mit bam timo, na pimit gu' gø'kam ki'n cham am bua na pimit pui' ja mamtux gu ja'tkam bix na ji'x oi'ñga'n nam jax ja'k ja daanit gu cham kiki' i'ii'mda' nai' tu jiboiñdha'. Nai' xi ja jootsat japim

gu jam tujuandam tuk b̄ix kap na ji'x oi'ñga'n nam tu ga'rapu' gux dha'ram namkim.

24 Ba' pu'ñi ja'k ja dooda gu Dios gui' nam mi' oi'ñkat ḡ' kiicham na pai' Babiloonia ti t̄igich, nam gu' giilhim jix buam tomaatit. Ti' na mit ja tulhiiñchudaimik ja koi gui' nam bhaankamu'n tu a'gimik gu ñio'ki'ñ, gio jai' gui' nam buiñor ti jii'ñdhat, gam jai' ja'ppix nam ja koodaimik b̄ix kap na ji'x oi'ñga'n.

19

1 Ba' mi' d̄ir mui' d̄it bhai' ji chum ñio ḡ' ki'n bhammi d̄ir jix dhaam, jup tum kai'ch:

ja'p moor ḡ'kam ji dhi Dios jich Gi'kora'!

Gammijich tu daanda' buiñor tu' ka'm nii'dhat,

na gu'r ḡ'kam kat jir jix bhai'kam.

Ti' nat jix bhai' duu nat tu ja uañ gu ja ua'tulhdhara' gu ja'tkam mu ja'p oi'ñga'n bhaan,

pui' kuch ba' dai dhi' tu' ka'm niidhat ḡ'kamtu'nda' gammiji.

2 Na gu' dhi' niidhix kam ja tulhiiñchu'n gu ja'tkam nam ji'k kuiñcha bia',

cham tu' na sia gui' nam jix bhai' tu jim.

Pui' ba' nat jax ba ja dooda gui' nam mi' oi'ñkat ḡ' kiicham na pai' Babiloonia ti t̄igich,

na mit gu' dhi' maaxik ḡ'kam ki'n cham am bua buiñor,

na mit pui' ja mamtux b̄ix gu ja'tkam na ji'k oi'ñga'n nam jax ja'k b̄ix aixim tu buada' na tu'r ua'tulhdhara' buiñor gu Dios,

gam nam tu daanda' ja bui gu didios jup duñiixim,

gio na mit ja tulhiiñchudaimik ja koi gui' nam mu
ja'p ti pup tu ja a'gidhimik gu ñio'ki'ñ gu
Dios.

Pui' kut ba' ja koi,
na mit gu' gè' bam ua'tulh.

³ Mi' dhir ba' moop kai'ch am ip gio gu mui' nam
bhammi dir bha ñiok jix dhaam:

—Gè'kamtu'nda' ich gu Dios jich Gi'kora', na
gu'x io'm jir gè'kam, gio na bixchu'x aichu'n na pu
tu duña'. Jaiñ nat jax ja dooda gui' nam mu oi'ñkat
gè' kiicham Babiloonia ti tii'gim. Dhi' gammiji mi'
pup mii'jidha' am tai chir sia nar pai' dhuuk ka' git.

⁴ Ba' gu maa'n oo'm daman maakob gu ja'tkam
nam jir jagi'gir pa' nam bix xikoolh dhir daraa mi'
na pai' daa gu Dios, gio ba' gu maakob sasoi' nam
bix xikoolh dhir jup guguuk, na mit jax ja o'lhia
ki'n guguu, nai' ji mungia mit, dhirap xi chu sissap
gu ja moom, bhai' ji chu daani mit buiñor gu Dios,
jup kai'ch am:

—Jè'è', pui' dho. Bix dhit jach dho gè'kamtu'nda'
dhi Dios jich Gi'kora' na ya' daa.

⁵ Ba' ja'xpix bhai' dhir bhai'p ji chum ñio sonpan
na pai' daa gu Dios, jup tum kai'ch:

Tu daanda' pim buiñor gu Dios bix aapi'm na pim
ji'k mu ja'p oi'dha' dhi oi'ñga'n bhaan na
pim jir tè gè'gè'rkam,

gio aapi'm na pim jir ja'ppix ja'tkam,
sia aapi'm na pim tu' ka'm niidhat bhaankamu'n
tu juan,

na gu'x io'm jir gè'kam.

*Na bar piasta ka' bhammix dhaam na pai' ja'p ji
buusnia' na bam tii'mo' guch Xoi'kam*

⁶ Mi' dhir ba' panaas ku mit mui' dhit bhai' ji ñio gu ja'tkam, pix jap tum kai'ch na jax pai' no' gø' mir gu suudai' na sasbakda', piam ja'p na jax chum kai'chdha' no' tim tiroon, jup kai'ch am:

Bix dhit jach tu' ka'm niidhat gø'kamtu'nda' guch Gi'kora',
na gu'r gø'kam kat bixchu'x aichu'n na pu tu duña'.

Xib ya' dir ja'p ja'k bix kap sia bar gø'kam ka' na ji'x oi'ña'n gam sia nar pa ja'k.

⁷ Joidham jach bix jich jujur ki'n jix bhai'ch chaatit buiñor gø'kamtu'nda'.

Gio na gu' xib ya'r bhoo'n ka',
bam ai gu' na pai' dhuuk jum timo' dhi' na ja'p ji buusan na gux ki' kasnir.

Ya' bap tu'ii' gui' na biima'n jum timo',

⁸ ba titi' mit gux chua jannulh na joidham jir jix ki' gio nar totbikdam.

Gux chua jannulh, dhi' pix kat jup jum kai'ch na mit joidham jix bhai' tu jii na jax jix aa' gu Dios nam duduakat gu ja tutku' bhaan gui' nam ji'k ti jii'ñ buiñor.

⁹ Ba' maadit gu nobii'ñ gu Dios jup jiñ chitda:

—Ja'pnip mi'p xi chu daasa' u'uan ta'm: “Ja'p moo joidham jix bhai' tu ja jimia' gui' nam ji'k baidhix nam tu jugia' gu bhoo'n, nam gu' bix dhit biima'n jum timo' dhi' na ja'p ji buusan na gux ki' kasnir! Ba' ya' dir ja'p ja'k gammijix jijikgim bap tui'ka' am.”

Gio ba' moo ja'pnip xi chi:

—Dhi' nañ ji'k jax jum titda, bhaankamu'n gu Dios jañ pui'm titda, cham tu' aañ diilh. Silhkam jup kai'ch gu dhi' pui' na jax kai'ch.

10 Ba' aañ na ñich jax jiñ o'lhia ki'n kikbo, ba ji chu daani ñich buiñor gu nobii'ñ gu Dios na mi' tuñ a'gi'ñ, gu' ji na gu' gui'p jiñ chitda:

—Cha'p tu daanda' aañ jiñ bui, nañ gu' aañ pur cham tu'. Jir tujuandam tugi'ñ iñ pix gu Dios ja'p na jax aap jiñ jaduun gio gu jai' nam ji'k tu' ka'm niidhat mi' pui' ba jiim na jax chum a'ga gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam. Gui' ji Dios nap xi dhañia'.

Na gu' bix nam ji'k bhaankamu'n tu a'ga gu Dios, bix ja jujur ki'n ba ti jii'gi'ñ am na jax jum kai'ch gux bhai'm kai'chdham ñi'ook na bhaan tu a'ga guch Xoi'kam.

Na ba tu mai'chia' gui' nax chua kabai cha'm jimda'

11 Ba' ja'xpix bhai' jim kupio' gux dhaam, ba' bhammi bam maax maa'n gu maa'nkam jix chua kabai cha'm, na ja'pni tii': Na pui' tu kuugalhdhidha' jax no't ba tii, gio na silhkam jup kai'chdha'. Na gu' gui'x bhai' ja silhka'n gu ja'tkam, gio na niidhix kam tulhiiñchuda' gu jaroi' no't tu' bhaan cham am bua buiñor. Piam no't jaroi' jax ba ji dhoda, tu kokda' ip buiñor.

12 Gu buupui'ñ ge'ge'r mimiim ja'p na tai, gio na mui' ja tututu' gu kukrun. Ba' bha kobtagiñ maa'n bhai' xi ua'ñixchu' gu ñi'ook na pu cham jaroi' maat na jax kai'ñkam jup jum kai'ch, dai gui' diilh pix jix maat.

13 Ba' gu jannulh na tii'chu', i'ñir ki'n mamxidhix, jix chukuum jix bi'. Gio ba' moo ja'pni ja'k jup tii' dhi' ji' nax chua kabai cha'm jim: Gu ñio'ki'ñ gu Dios.

14 Mui' oi'ñchu' am ji gu' gu sandaarui'x chugi'ñ gu Dios pui'x chooto kakbai cha'm ip, gio ba' nam jix chooto titi'chu', jix kiki'x u'uañ gu ja jajannulh gio nar totbikdam.

15 Ba' maa'n chiñi'ram dir busaak gu tɛb kuxiir na bixxik dir jix mu'muk. Dhi' ba' ki'n tu kokda' bixx kap na ji'x oi'ñga'n ja bui gui' nam jix bhaamki'ñ. Mi' dhir ja'p ja'k ba' bar ja gɛ'kam tuk ka' bixx na ji'k ja'tkam, gio nax bhai' ja silhka'nda' ki'n gu baiñum oxia'n, gio ba' na ja aagi'ñdha' bixx nam ji'k tu' jax buimik nam duduakat gu ja tutku' bhaan. Mi' dhir ba' dai na ba ja tulhiñchuda' gui' nam ji'k cham mi' pui' jimia' na jax jix kii' ka'm nii'ñ, ja'p ji buusnia' na jax gu uubas no't xi ba kii' tootna'n ki'n, gio ba' na bha ja i'chdha' gu biiñ gui' na giilhim jix xibu' gio nax maimda', na jax chu'm ki'n tu tulhiñchu'n gu Gɛ'kam Dios na bixchu'x aichu'n na pu tu duñia'.

16 Ba' bha ja'p jannulhiram gio toonaram bhai' xi ua'ñixchu' na jax chi', jup jum kai'ch: Gu ja gɛ'kam tuk gui' nam bixx kap jir gɛ'gɛ'kam sia nar pa ja'k.

17 Ba' ja'xpix maadit gu nobii'ñ gu Dios bhammi ji kikkok bhaan gu tanoolh jup ja titda bixx gu u'ji' nam bha ja'p nini'x dhaam:

—Bhai' gor sap jiim na pim tu jugia' gu koi' na tu jam makia' gu Dios.

18 Na gu' gɛ' jai'chdhilhia' gux kii' bakaax na pim tu jugia', nar ja tutku' gui' nam bixx kap jir gɛ'gɛ'kam na ji'x oi'ñga'n, gio gu ja gɛ'gɛ'kam tuk gu ja sandaarui'x chuk, gam jai' gui' nam jix o'jo' nam giilhim jix maatit tu kokda, gio gu ja tutku' gu ja'tkam gui' nam kakbai cha'm jiim gam gu ja

bakxi' gu ja kakbai', gio ba' gu ja tutku' gui' nam jir tujuandam gio ba' gui' nam cham, gam gui' nam palhiip gə'gərkam ki'n dalhxix, gio ba' gui' nam jir ja'ppix ja'tkam.

19 Ba' gu nobii'ñ gu ja'ook na giilhim tu'm tu tuuku' gio nax xijum gook tu moom, ja biim gui' nam jir gə'gərkam biix kap na ji'x oi'ñga'n, gio gu ja sandaarui'x chuk, maap bam jumaap jamit nam ba tu kokda' buiñor gui' nax chua kabai cha'm jim ja biim gu sandaarui'x chugi'ñ.

20 Gu' ji nat gu' cham tu' ma'iich gu nobii'ñ gu ja'ook, nat gu' tu' pix dooda gui' nax chua kabai cha'm jim. Ba' pu daa mit gu nobii'ñ gu ja'ook biima'n gui' na bhaankamu'n ja iatgidhimik gu ja'tkam na biix aixim jix bhai'm duukam jup tu buimik ja nii'ñchudat nat bhaan pix ja iatgi nam ba' aaga' nam jum matgilhdha' ja kokobtai' am na bhaan jix maati' ka' nam ba kaichu' gu ja'ook, gio nam ba' tu dañia' buiñor gui' nar jup duiñxim na pui'p tu'm na gu nobii'ñ gu ja'ook. Ba' ja u'uuk mummu xi ja iabu mit pui' dudua kam na pai' gə' miim gu tai, na giilhim jix miim nax io'm jix choi'ñ.

21 Gu jai' ba' nam kaichgit gam gu sandaarui'x chugi'ñ, ja koi diilh gui' nax chua kabai cha'm jim ki'n gu təb kuxiir na bixxik dir jix mu'muk na chiñi'ram dir busaak. Ba' biix gu u'ji' bhai' ji chu juu mit gu ja tutku', tu koi'mik am jum ju' mit.

20

Nam buuprai ba kuupa' gu ja'ook mambhiix jix cha'tmam oo'm oidha' juugit

¹ Ba' mi'kkat maadit gu nobii'ñ gu Dios bhammi dir bhai' ba jurnim jix dhaam ji ua'dat gui' na ki'n jum kupio'k mu na pai' gø' ti di' na cham pai' ju' gio maa'n gu baiñum tirbiñ sarbhak.

² Ba' daagik xi buupra ki'n gu baiñum tirbiñ gux bhangim, nar di' pix gu ja'ook na ja'p tu'm tu tuuku' na gu tirook dai na gø', jir di' pix ip gu ko' gui' na bijik dir bax jai'ch, kuupa' ba' buuplhix kam mambhix jix cha'tmam oo'm (1000) oidha' juugit.

³ Ba' mi' dhir nat xi buuprak, kupio'kak mi' na pai' gø' ti di' mijimmi xi bua, gio mi'p xi kuu gu ki'ñgob jix kabkam na ba' cham buusni cham nai' ka ja iatgi'ñdha' gu ja'tkam. Mi' ba' na xim aaya' gu mambhix jix cha'tmam oo'm oidha', giop ka xi dho'ñcho' am gu ja'ook, dai na gu' alhio pix, cham tu' mik.

⁴ Ba' maa'n kap daraa am mui' gu ja'tkam bhaan gu a'toxkar nam jax chu'm bhaan daraaka' gui' nam jir gø'gø'rkam pa'. Pui' ja'k gø'gø'rkam ki'n dalhxix am nam ja aagi'ñdha' bix gu ja'tkam nam jax ja'k tui'ñgida' nax kii' ka'm ni'ñ gu Dios nam ji'x juugit ya duduaka' dhi oi'ñga'n bhaan. Jir di' pix am gui' na mit ja tulhiiñchudaimik ja koi ja i'kchulhdhak gu ja kuukxiopo jano' nam duduakat gu ja tutku' bhaan, nam xi chuut nam gammiji pu kaichgida' guch Xoi'kam nam tii ja chian nam jum matgilhdha' ja kokobtai' am piam ja noonob am na bhaan jix maati' ka' git nam kaichu' gu ja'ook. Ba' cham tu'm matgilh jamit, gio na mit cham tu' tu daani buiñor gu nobii'ñ gu ja'ook gio gup duiñxim na pui'p tu'm. Ba' duduadik baapmigik ba jii mit bhammi ja'k jix dhaam nam

ba' gatuuk gio bhai'p jimii maap bar gə'gərkam ka' guch Xoi'kam ya' dhi oi'nga'n ja bui' gu ja'tkam mambhix jix cha'tmam oo'm oidha' juugit.

⁵ Ku gu' dai gui' ji nam ji'k ti jii'ndhat buiñor guch Xoi'kam na mit ba' baapmigik jii bhammi ja'k buiñor. Ba' gui' nam cham ti jii'gi'ñ, cham tu' dudua mit, mi' pup ko'iix am, nat pai' xim ai gu mambhix jix cha'tmam oo'm oidha' na mit ba' duduadik bhai'p ji baapam. Gui' nam ji'k ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, bii'pi' baapam jamit.

⁶ Ja'p moo joidham jix bhai' tu ja jimia' gui' nam ji'k bii'pi' duduadii baapmigia', cham tu' gatuuk no't bam ai gu mambhix jix cha'tmam oo'm oidha'! Nam gu' mi' dhir ja'p ja'k gammijix jijkgim bap tui'ka', nam gu' bar maamra'n ka' gu Dios. Cham pai' dhuuk mu ja'k bhiiya' am nam pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha' git, nam gu' bhammi ja'k bap tui'ka' buiñor, ja'p ji buusnia' nam bhammi tu juanda' na pai' tu chiopi' gu Dios gio guch Xoi'kam, nam gu' bii'ma'n jir gə'gərkam ka' bii'x kap na ji'x oi'nga'n nam ja aagi'ndha' gu jai' ja'tkam na jax ja'k jix aa' gu Dios nam tui'ngida' mambhix jix cha'tmam oo'm oidha' juugit.

Nam ba tulhiiñchuda' gu ja'ook

⁷ Mi' dhir ba' nat xim ai gu ja'kbui' mambhix jix cha'tmam oo'm oidha', giop xi dho'ñcho mit gu ja'ook na kuupkat.

⁸ Ba' giop xi mii bii'x kap na ji'x oi'nga'n nat giop ba ja iatgidham gu ja'tkam nam ba' pui' tu duñia' na jax ilhii'ñ. Bii'pi' bhai' ji ja iatgi gui' nam mur gə'gərkam na pai' gə'gər jir kikcham na Goog ti tii', gio ja'pni ja'k na pai' Magoog jup ti tii', nam pai'

dhir b̄ix ja daam k̄ik gu ja'tkam na ji'x oi'ñga'n. Ba' b̄ix maap ja jumaap gu sandaarui'x nam ji'k jai'ch na ji'x oi'ñga'n, ja'p pix tu'ii' am na jax gu o'ya, pu cham jaroi' maat nam ji'k aix.

⁹ Mi' dhir ba' nai' ji jii mit b̄ix kap na ji'x oi'ñga'n na mit ba ja gaagam gui' nam ti jii'ñdhat mi' pui' jiiim na jax jix aa' gu Dios nam ja kooda'. Ba' maa'n kap pix ji ja tii mit nam b̄ix maap oi'dha' na pai' ḡe'r kiicham na ḡe'kam ki'n ja a'm ti nii'ñ gu Dios. Ba' nam pai' dhuuk bax ja koodam, tai bhammi dir bha jiḡisik jix dhaam ja a'm gi' gu sandaarui'x, pu b̄ix jaa mit.

¹⁰ Gu' ba' gu ja'ook nat ja iatgi, daagik mu xi bua mit na pai' ḡe' miim gu tai na giilhim jix io'm jix choiñ, mi' na mit pai' bua gu nobii'ñ gio gui' na bhaankamu'n tu a'gimik na pui'p ja iatgidhimik gu ja'tkam. Mi'm ba' pup jum tulhiñdha' tai chir nam mi'jidha' gammiji sia na pai' dhuuk ka' git.

Gu Dios na ba ja aagi'ñdha' b̄ix gu ja'tkam nam tu' jax buimik nam duduakat gu ja tutku' bhaan

¹¹ Ba' nañ mui' xi chi nii'ñ bhammix dhaam, bhammi pix dhaa gui' nax io'm jir ḡe'kam jix chua atookor ta'm. Ba' gu oi'ñga'n gio gux dhaam na bha ja'p jix maax jotmoda' pix cham pai' matgir.

¹² Ba' ja'xpix ja'pni biipi' dir na pai' daa gui' ji' ḡe'kam, mi' bam maax jamit gu ja i'ii'mda' b̄ix gu ja'tkam nam ji'k jai'ch kat na ji'x oi'ñga'n, sia gui' nam jir jix chutumñigam kat gam gui' nam jir gampai' tuutu'm kat. Ba' gu Dios xi ja chia gu noonbi'ñ nam xi chigia' gux kakbok u'uan na bhaan mi chu daaxix na mit jax chu jii gio nam tu' jax buimik b̄ix ji'ma'n gu ja'tkam nam duduakat

gu ja tutku' bhaan. Mi' dhir ba' gu jumai u'uan jup xi chu chia nam xi chigia' nam bhaan daaxix nam jax chii' gui' nam ji'k jimia'x dhaam nam pai' gammijix jijikgim bap tui'ka', na mit ti jii'ndhak buiñor guch Xoi'kam mi' pui' jii na jax jix aa'. Ba' gu Dios xi ja aagi'ñ bix gu ja'tkam nam tu' jax buimik bix ji'ma'n jano' nam duduakat gu ja tutku' bhaan, gio nam tu' bhaan kuiñcha bia' jai', mi' xi ñiidhat gu u'uan na bhaan mi chu daaxix na mit jax chu jii.

¹³ Bix jamit sia baapmigik bhammi ai gui' na mit mu ja'p koi bhai'kok gè' suudai' chir, sia gui' nam ji'k mu ja'k jup tu't nam pai' aajidhat gui' nam ko'iidhat cham ji chi jii'ndhai buiñor guch Xoi'kam. Xi ja aagi'ñ ip gu Dios na ja tulhiiñchuda', nam gu' gè'kam ki'n kuiñcha bia' na mit gu' cham mi' pui' jii na jax jix kii' ka'm nii'ñ.

¹⁴ Ba' dhi' ji' nam mu ja'k jup tu't nam pai' ja'k aajidhat gui' nam ko'iidhat cham ji chi jii'ndhai buiñor guch Xoi'kam, mijimmi xi ja iabu mit na pai' gè' miim gu tai nax io'm jix choiñ, dai na mit xi ja aa'ndhak nam tu' bhaan kuiñcha bia', mi' nam pai' gammiji mi' pup jum tulhiiñdha', ja'p ji buusnia' nam giop ba ko'ya'.

¹⁵ Bix jamit sia mu ja'k xi ja iabu gui' nam cham mi buan u'uan ta'm nam jax chii', mi' nam pai' buan gui' nam buiñor bap tui'ka' gu Dios jix jijikgim, na mit gu' buiñor ti jii'ndhak guch Xoi'kam mi' pui' jii na jax jix aa'.

21

Gu Juan na ba tigia' gu xibkam oi'ñga'n gio gu

xibkam jix dhaam

¹ Ba' mi' dhir biix dhi' pui', ja'p ja'k jup bam maax gu xibkam oi'ñga'n gio gu xibkam jix dhaam, na gu' gu kihii'ñga'n oi'ñga'n gio gux dhaam pai' nat ja'k jax jum duu, cham pai' ka matgir binkam gui' na mix chu jai'ch kat bhaan.

² Ba' ja'xpix bhammi dir jix dhaam buiñor gu Dios bhail ba timñim gu gø' kiicham na joidham tu tu'ii', jir di' pix gu xibkam Jerusaleen. Joidham jix chu abhaar ji gu', ja'p ji buusan na jax maa'n gu tiyaa no't joidham jix chua ba tim tai' no't ba jim tiimo biima'n gu chio'ñ.

³ Mi' dhir ba' gø' ki'n bhail ji chum ñio bhail dhir na pai' daa gu Dios, jup tum kai'ch:

—Xib ya' dir ja'p ja'k gammiji buiñor bap tui'ka' am gu Gø'kam Dios dhich jaaduñ nam ya' bap tu'ii', gio gu Dios mu dir bha ja'k gammiji ja biim jup tui'ka' ip, nam gu' bar maamra'n.

⁴ Cham pai' dhuuk tu' bhaan jix buam jum aagit ka suanda' am ya' dir ja'p ja'k, ni na cham pai' dhuuk ka ja aaya' gu jax chu'm ko'kdai', gio nam cham tu' bhaan jum tulhiiña', ni nam pai' dhuuk ka ko'ya', na gu' ya' cham tu' pui' kia' na jax mu ja'k nam pai'p tu't biipi' dir.

⁵ Ba' gux io'm Gø'kam na bhail daa atookor ta'm jup kai'ch:

—Biix jañich ba tu pataasa, cham tu' pui' kia' na jax biipi' dir.

Mi' dhir ba'p jiñ chitda aañ:

—Biix jap dhi' mi' xi dhaasa' nañ jax kai'ch, nañ gu' silhkam jup kai'ch.

⁶ Gio ba' moo mi' dhir jup jiñ chitda ip gio:

—Biīx jañich pui' ba tu kuugalh ba' xib na jax tu daaxix kat, aañ nañ bijik ñir pux jai'ch gio nañ ya' ñir ja'p ja'k gammiji pu jai'ch ka' sia nar pai' dhuuk ka' git. Ba' gu jaroi' no'x chanoom gu ii'ndagaram bhaan, aañi' dho makia' pui' pix gux kii' suudai' mi' ñir baxbhixim bibiatam na pai' cham ga'ki, na ki'n gammijix jikgim bap tui'ka' mi' ñir ja'p ja'k, gio na ki'n cham pai' dhuuk ka' tanoom ka'.

⁷ Dhi' ji' pu chu'm jañich ja iimchuda nañ ja makia' gui' nam ji'k gammiji pux biiñak ka' biīx ja jujur ki'n aañ jiñ bui, sia kut tu'x buam jum duukam ja daam ba ji jii. Ba' gammiji ya'ñ biīm bap tui'ka' am, nam gu' bar jiñ maamar ka', aañ pur ja Dios tuk ka' gammiji sia nar pai' dhuuk.

⁸ Dai gui' nam ji'k cham jum guguuxi'ñ nam ti jii'ñdha' aañ jiñ bui, sia kum ti ba kee guñ ñi'ook, cham tu' ja makia' iñ, sia gui' nam cham biīx ja jujur ki'n jix biiñak ka' aañ jiñ bui sia kum ti ba ti jii'gi'ñ, ni sia gui' nam nai' pix jix chu bhaamki'ñdha', sia gui' nam jix buam tu bua, pui' na jax gui' nam ja koo'nda' gu ja'tkam, gio gui' nam jai' ja bia'kat gu u'uub ja biīm boppda' nam cham maap tii'moi'x, gio gui' nam jir u'uub no'm jai' ja biīm boppo gu chichio'ñ, gio ba' gui' nam nai' tu jiboiñdha' na ja a'm jup tui'ñgida' gu cham kii' ii'mda', sia gui' nam ja bui tu daanda' bha ja'p ja tuttut gu didios jum tii'tgidam nam jir jup duñiixim, gio ba' gui' nam jix ia'tbi' na pu cham jir silhkam ka' jax no'm kai'ch, gam sia gui' nam biīx aixim tu bua na tu'r ua'tulhdhara'. Biīx dhi' ji' nam pu'ñi ja'k jir tuutu'm gu ja'tkam, mu ja'k xi chu chiñia' iñ nam ja iabu' na pai' giilhim ge' miīm gu tai gio nax io'm jix choiñ, mi'm ba' pup jum tulhiiñdha' nam

miijidha' gammiji sia nar pai' dhuuk ka' git, ja'p ji buusnia' nam giop ba ko'ya'.

Gu Juan na ba tigia' gu xibkam Jerusaleen

⁹ Ba' maadit gu nobii'ñ gu Dios nam ja daada' gu jaja' na bhaan mi jimdat gui' nat ki'n ja tul-hiiñchuda gu Dios gu ja'tkam, bha jimik jup jiñ chitda:

—Bhai' xi jim ya'ni ja'k nañ jum ti'ñchuda' gui' na bii'ma'n jum timo' gui' na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir.

¹⁰ Ba' nat gu' g'e'ñ a'm bam tajaa gux Dhuudu' kam jix Uañ li'mda', mummu pai' chich ba ai gook dit gu nobii'ñ gu Dios na muñ bai'ñchu', maa'n kap g'e' oidha' ta'm na mik ja'p jix chu maax. Ba' bhammix dhaam dir na pai'p tu'ii' gu Dios, bhai' ba timnim gu g'e' kiicham na joidham jix chu abhaar, jir di' pix gu xibkam kiicham na pai' Jerusaleen ti tii'.

¹¹ Joidham g'e' tum tanoor ji gu' bix kap na ji'x jir kiicham, na gu' g'e' tanoor gu Dios na bhai' daa, ja'p tu'm miim na jax chu'm totbikda' gu jodai gui' nax io'm jix dha'ram namik gio na joidham ja'k dir jix chu maax.

¹² Ba' bix xikoolh dhir t'e'kob kuup gu g'e' kiicham, mambhix gok kap ba'r kiki'ñgob, bix ji'ma'n kap ba' bha ua'ñix nam jax chii' gu mambhix gook gu maamra'n gu Jakob.

¹³ Baik moo ja'pni xia'lhbui dhir ja'k bipio' gu kiki'ñgob, baik ba' moo ja'pni o'nsop dir ja'k, gio ba' moo ja'pni jurnip dir ja'k baik ip, gio ba' moo tai' dhir ja'k baik ip.

¹⁴ Ba' bix xikoolh dhir daraa mambhix gook gu jodai g'e'ger na bhaan kik gui' na ki'n kuup bix

xikoolh dhir gu gɛ' kiicham. Biiɣ ji'ma'n bhaan dhi joodai bha ua'ñix nam jax jup tii' gu mambhiiɣ gook gu noonbi'ñ guch Xoi'kam na ja'p ji buusan na gux kii' kasnir.

¹⁵ Ba' gu nobii'ñ gu Dios na mu ja'p jiñ bai'ñchu', maa'n ua' gu jupaabdakar nar jix uam totbikdam na ki'n jupaabda' na ji'x moor gɛ' gu gɛ' kiicham, gam gu kiki'ñgobga'n, gio ba' gui' na ki'n tu kuup biiɣ xikoolh dhir.

¹⁶ Ba' xi jupaabai, mambhiiɣ gook jix cha'tmam oo'm miil (12,000) kiloometros jir tɛb maap dir gu gɛ' kiicham, biiɣ maakob kap dir jir maa'n na ji'xi'ñ, cham pai' maap dir jir tɛb. Gio na ji'x jir tɛ'tɛb gu ba'bhak, ja'kbui' ip mambhiiɣ gook jix cha'tmam oo'm miil kiloometros.

¹⁷ Mi' dhir ba' gui' na biiɣ xikoolh dhir ki'n kuup jup xi jupaabai, maa'n oo'm daman mambhiiɣ maakob obrasaa'n jir tɛ'kob. Pui' ja'k jupaabai nam jax ja'k tu jupaaba'n gu ja'tkam ya' kam dhi oi'ñga'n.

¹⁸ Gui' na biiɣ xikoolh dhir ki'n kuup gu gɛ' kiicham, jix a'bhara joodai ki'n bha bhi'ñbakchix na biiɣ aixim tu'm totbik gio nax dha'ram namiik, gu' ba' gu ba'bhak na irban dir tuut, jix uam totbikdam nax dha'ram namiik ki'n jup duñiix, na joidham ja'k dir jix chu maax.

¹⁹ Gu' ba' gu gɛ'gɛr joodai na bitaa'n dir daraa na bhaan kiiik gui' na ki'n tu kuup biiɣ xikoolh dhir gu gɛ' kiicham, biiɣ aixim tu'm totbikdam bha bhiibhi'spidhix. Maa'n gui' na biiɣ aixim tu'm totbik bha bhi'spidhix, gu jumai ba' gui' nax chukuum jix chido' totbik bhai'p bhi'spidhix, gio ba' moo gu jumai gui' nax io'm biiɣ aixim tu'm

totbik bha bhi'spidhix, gio gu jumai na ja'p iam jup daa, jix mondora' totbikdam bhai'p bhi'spidhix.

²⁰ Gu' ba' gu jumai na ja'p ja'k jup daaxdhix, gui' na b̄ix aixim tu'm totbikdam bha bhi'spidhix, gio ba' gu jumai na ja'p ja'k, jix chukuum jix bi' totbikdam bhai'p xi bhi'spidhix, gio ba' moo gu jumai na ja'p ja'k iam jup daa, jix uam totbikdam bhai'p bhi'spidhix, gio ba' gu jumai na ja'p ja'k, gui' nax mondora' kat jix ch̄ido' totbik, gio ba' gu jumai na ja'p iam jup daa, gui' nax bi' kat jix uam totbik bhai'p bhi'spidhix, gio ba' moo gu jumai na ja'p ja'k jup daaxdhix, jix mondora' totbikdam bha bhi'spidhix, gu jumai ba' moo gui' nax bi' kat jix uam totbik, gio ba' moo gui' na ja'p dir ja'k jup daaxdhix, gui' nax muraa'nma' kat jix ch̄ido' totbik bhai'p bhi'spidhix.

²¹ Gu' ba' gui' na ki'n jum kukpa' gu kiki'ñgob, jir joodai sobkoñxim gui' nax io'm jix kaapak gio nax a'bhax jix dha'ram namkim. Ba' gu komaarak boi na mu bh̄ix irban gu ḡe' kiicham, dai gux k̄iga'n gux uam totbikdam ki'n jup duñiix nax io'm jix dha'ram namik, na gu' joidham ja'k dir jix chu maax.

²² Ba' bhai' dhi ḡe' kiicham, cham tu' ka jai'ch gu chiop na pai' d̄ir tum daan, na gu' ja'p ji buusan na gu Dios b̄ima'n guch Xoi'kam bhai'r chiop, na gu' bhai'p tu'ii' b̄ix kap na ji'x jir kiicham.

²³ Ba' cham tu' kam aa' gu tu' na tu tonni'ñ ka' b̄ix kap na ji'x jir ḡe' kiicham, pui' na jax gu tanoolh gio gu masaa'n, na gu' gu Dios na bhai' daa joidham ḡe' tanoor, b̄ix kap tu tonni'ñ na ji'x jir kiicham, gux chu maax jir di' guch Xoi'kam.

²⁴ Joidham jix chu maax kir jam jup tui'ka' gu

ja'tkam nam bhammi aaya' bii'x kap dir na ji'x oi'nga'n bhai' dhi gø' kiicham. Gio gui' nam jir gø'gø'rkam kat bii'x kap na ji'x oi'nga'n na mit mi' pui' jii na jax jix aa', tu' ka'm tii'gi xi chu makia' am gux dha'ram namkim gu Dios.

²⁵ Cham pai' dhuuk jum kukpa' gu kiki'ngob bhai' na pai' dhir mu tum bapki miji ja'k na pai'r kikcham, gammiji pu kukpio'kix ka', na gu' cham pai' dhuuk tukgia', gammiji pur tataab ka'.

²⁶ Ba' bii'x na ji'k gu ja'tkam na mit tu' ka'm tii' gu Dios, bhammi ø'ji tu daña' am buiñor, ja'p ji buusnia' nam tu makia' gux dha'ram namkim gio gu tu' na joidham jix a'bhar.

²⁷ Bhai' cham tu' ka jai'ch ka' am gui' nam jix buam tomaat na jax cham kii' ka'm nii'ñ gu Dios, ni sia gui' nam bixchu' bhaan jum ua'tulhi'ñdha' gam nam nai'x chu bhaamki'ñdha', gio gui' nam nai'pix tu iatgi'ñdha', dai ji gui' nam mi daaxix ka' nam jax chi' bhaan gu u'uan na pai' ja daasaim guch Xoi'kam gui' nam ji'k ti jii'ñdhidhat mi' pui' jiiim na jax jix aa' nam ba' bhai'p tui'ka'.

22

¹ Ba' mi' dhir ja'p ja'k jup jiñ baidhak gu nobii'ñ gu Dios, maa'n kap jiñ aich na pai' gø' mir gu suudai' joidham jix kii', jir di' pix gui' na ki'n gammijix jikgim bap tui'ka' gu jaro'i' no't xi ii. Joidham jix kii'x uañ ji gu', cham pai' palhiip pix am jix ikoora', bhai' dhir ja'k bha mir na pai' daa gu Dios gio guch Xoi'kam dhi' na ja'p ji buusan na jax gux kii' kasnir.

² Silh mi' irban gu gø' kiicham buusan gu ak na bhaan mir gux kii' suudai', bixxik dir juu'ñdharam

gu ak ba i'xchix gu bhaidha' na gammiji bhe'e nabap masaa'n. Dhi' ki'n sia gammijix jikgim bap tui'ka' gu jaroi' no't ba juu, gu jaaga'n ba'x bhaai' nam ki'n jum duduadhi'ñdha' no'm jix kako'k gu ja'tkam nam mu ja'p oi'dha' na ji'x jir oi'ñga'n.

³ Bhai' dhi g'e' kiicham cham tu' ka jai'ch ka' gu tu' nam bhaan jum tulhiiña' gu ja'tkam no'm bhammi bap tu'ii', na gu' gu Dios gio guch Xoi'kam bhai'p tui'ka' ja biim na ja a'm ti niñ'ñdha', dai ji nam jix bhai'm taatit tu daanda' buiñor.

⁴ Maaxik ba niñ'ñdha' am gu' ja buupui ki'n na jax jir tu'm kam gui' na pui' tiñ' Dios, gio na bhai' ba ua'ñix ka' ja kokobtai' am na jax chiñ'.

⁵ Cham pai' dhuuk xia'lhidhat ka jurnidha' mi' dhir ja'p ja'k, gammiji pur tataab ka'. Gio na cham kam aa'nda' gu tu' nam ki'n ti bigii'ñka' piam gu tu' na tu tonni'ñka', pui' na jax gu tanoolh gio gu masaa'n, na gu' gu Dios jich Gi'kora' g'e' miimda' na bhai'p tui'ka'. Biix kap tu tonni'ñka' gu' na ji'x jir kiicham, gui' ba' nam ji'k bhammi bap tui'ka', ja silhka'nda' am gu ja'tkam na mummu ja'p tu oi'ñka' oi'ñga'n bhaan.

Gu Juan nap kai'chdha' na bar mia'n na bha jim guch Xoi'kam

⁶ Ba' gu nobii'ñ gu Dios jup jiñ chitda ip gio:

—Biix na ji'k jax jum titda gu Dios, silhkam jup kai'ch, cham tu' na pix jap kai'ch, na gu' gu Dios jich Gi'kora' gammiji pui' tu kuugalhdhidha' jax no't ba tiñ. Jir di' pix gui' na ja tajaanii'ñka' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mdaga'n gui' nam ji'k bhaankamu'n ja aagi'ñdha' gu ja'tkam na jax tu duñia' gatuuk. Aañ ba' bhai'p xiñ joot nañ sap

pu'ñi bix ja mattuda' gui' nam jik bhaankamu'n tu a'ga gu ñio'ki'ñ na jax tu duña' jootom, na cham ka miikidha'.

⁷ Guch Xoi'kam jup kai'ch ip:

—Jootom jañ moo mui' ba jim. Ba' joidham jix bhai' tu jimia' gu jaro'i no' ti jigi'ñ na jax mi chu ua'ñix dhi u'uan ta'm nañ jax chu duña' gatuuk, na gu' dai na pix bhaan ji bamgidha' na mi' pui' ba jimda' na jax jix aa' gu Dios.

⁸ Pu'ñi ja'k jañich ti kai gio na ñich ti ti aañ nañ Juan ti' nañ jax ba tu jam a'gi'ñ jiñ jaaduñ. Ba' nat pu'ñi tiñ chi'ñchuda gu nobii'ñ gu Dios, jiñ o'lhia ki'n kikbok ba ji chu daani ñich buiñor,

⁹ gu' ji nat gu' gui' puñ xoo'mchulh, jup jiñ chitda:

—Cha'p tu daanda' aañ jiñ bui, nañ gu' aañ jir ja'ppix tujuandam tugi'ñ gu Dios ja'p na jax aap gio gu jai' nam pui' bhaankamu'n jup tu a'ga, gam gui' nam jik ti jii'ñdhat buiñor guch Xoi'kam mi' pui' ba jiiim na jax ya' tu ua'ñix dhi u'uan ta'm. Dai ji gu Dios buiñor nap tu daanda'.

¹⁰ Gio ba' moo ja'pnip jiñ chitda gu nobii'ñ gu Dios:

—Xib ba' moo dai nap bix kap ja aagi'ñdha' gu ja'tkam na jix oi'ñga'n dhi' na pich jik tu' tu ua'na dhi u'uan ta'm, nam ba' bix pui' ba tu machia' na tu' jax dhuña' gu Dios, na gu' dhi' cham xiim pui' tu kuugalhdha'. Cham tu' nap diilh pix pui'x chu mat ka'.

¹¹ Cham jax bua sia kum jai' cham aa' nam mi' pui' jimia'. No'm bix aixim jix buam tu bua na jax cham jir am, cha'p ja soo'mchulhi'ñka', sia gui' nam bix aixim tu'm bhaan titi'ñcho nar jix buam

jum duukam. Dai gui' nam ji'k ti jii'ndhat mi' pui' ba jiim na jax jix aa' guch Gi'kora', nam jix bhai'm duukam bap tu bua na jax jix kii' ka'm nii'ñ, xi ja guguuxdha' ap nam jix io'm jix bhai'm duukam xip tu buada' bhaankamu'n gu Dios. Piam gu jaroi' no' bii'x juraa'n ki'n ba ti jii'gi'ñ buiñor guch Xoi'kam, pui'p jup xi guguuxdha' nax io'm mui' xix bii'nak ka' buiñor gu Dios.

¹² Ba'p kai'ch ip gio guch Xoi'kam:

—Cham xiim jañ mui' ba jim. Moo pim pix ti niirada'. Pu tu ua'da' iñ gui' nañ tu jam makia' nar jam mai'chik ka', na tu' jam a'm bipio'da' na pim tu' jax buimiiñ a'mkam na pim duduakat gu jam tutku' bhaan.

¹³ Aañ bijik dir pux jai'ch, gio ya' dir ja'p ja'k gammiji pu jai'ch ka' iñ sia nar pai' dhuuk ka' git.

¹⁴ Ba' joidham jix bhai' tu jimia' gu jaroi' no' cham tu' bii'x aixim ka tu bua na tu'r ua'tulhdhara', na ja'p ji buusanda' nax kii' tim ti'ii'ñka' gu jajan-nulhi'ñ, nam gu' dhi' ba' pix jix bhai' tii'dai mu baasa' bhai' dhir na pai' mu tum bapki miji ja'k gø' kiicham, ba' dai nam ba chiñia' na tu jugia' gu bhaidha' na mu kii'k irban gu gø' kiicham na ki'n gammijix jikgim bap tui'ka'.

¹⁵ Dai gui' nam bixchu' bhaan jix u'ua'tulhdhix ka'm mu dir ja'p pup bi'ya' dhirap dir, pui' na jax gui' nam bii'x aixim tu buada' na jax cham kii' ka'm nii'ñ gu Dios, gio gui' nam giilhim nai' ja jiboiñdha' gu ja'tkam, gio ba' gui' nam jai'x bhai' ja titdat gu u'uub ja bii'm boppoda', gio gui' nam jir u'uub no'm jai' ja bii'm boppo gu chichio'ñ, sia gui' nam ja koo'nda' gu ja'tkam, gio ba' gui' nam tu daanda'

ja bui gup duiñxim didios, gam gui' nam jix ia'tbi' nam nai' pi'x tu iatgi'ñdha'.

¹⁶ 'Aañi' Jesus ya' dir mu joot jañich gui' nar nobii'ñ gu Dios mummu buiñor guñ chujuandam tuk Juan na ba' pui' tu mattuda' nañ ji'k jax tu duñia' jootom, na ba' mi' dhir gu Juan biix kap ba ja aagi'ñdha' gui' nam ba ti jüigi'ñ aañ jiñ bui na ji'x oi'ñga'n nam ba' pui' tu machia'. Aañ pui' ji buusan na jax gu gø' chi'ii' gui' na katukgab bha tissa'n. Jir di' pi'x iñ gu boxii'ñ gu Dabii' gui' na bijik jir gø'kam kat.

¹⁷ Gu' ba' gux Dhuudu' kam jix Uañ Ii'mda' gio gui' na ja'p ji buusan nar binga'n guch Xoi'kam, jup kai'ch am ip:

—Jum nira ich nap jootom bhai' xi jimda' Jesus jich Xoi'kam.

Pu'ni ip ba' gu jaroi' no' ba ti jüigi'ñ buiñor guch Xoi'kam, no'x aa' na jimia' bhammi ja'k buiñor, jum aa' na tu' ka'm niidhat nürka', gio na xi bai'ñdha' na jotmoda' bha jimda'. Piam no' jaroi' maadi' jix chanoom gu ii'mdagaram bhaan, guch Xoi'kam dho pui' pi'x toi'dha' gux kii' suudai' na ki'n cham pai' dhuuk ka tanoom ka' gio na ki'n gammijix jikgim bap tui'ka'.

¹⁸ Ja'pniñ ja'k ba' moop kai'ch bhaankamu'n gu Dios ja bui gui' nam ji'k jix aa' nam tu jiñkuidhai mi' pui' jimia' na jax ya' tu ua'ñix dhi u'uan ta'm: Na cham jir am no't jaroi' jai' mi'p baapai gu ñi'ook na diilh jax ilhii'ñ ya' na pai' tu daaxix dhix bhai'm kai'chdham ñi'ook, na gu'x io'm tulhiiñchuda' gu Dios mu na pai' ja tulhiiñchuda' gui' nam ji'k cham tu' ka'm tigia', pui' na jax ba tu ua'ñix dhi u'uan ta'm na mi chu a'ga na pai' ja'k ja tulhiiñchuda'.

¹⁹ Gu' ba' gu jaroi' no't jai' boosolh dhi ñio'ki'ñ gu Dios na ji'k ya' tu daaxix u'uan ta'm, piam ku ja'p xi dhuukat, gu Dios pui'p baabo' na mi' ka daaxix ka' na jax chi' bhaan gu u'uan na pai' ja daasaim gui' nam ji'k bhammi aaya' gø' kiicham, na pai' joidham jix chu abhaar, bhai' na pai' gammijix jikgim bap tui'ka', pui' na jax tu a'ga bhaan dhi u'uan. Ba' cham tu' ka jugia' gu bhaidha' na bhammi kiik na ki'n gammijix bhai' ba tu tatda' ka' git.

²⁰ Ba'p kai'ch ip gio guch Xoi'kam:

—Jix io'm jootom mu jimda' iñ no' pimít xim jotma'n na pim biix kap ja aagi'ñdha' gu jai' ja'tkam dhi' na ji'k mi chu ua'ñix u'uan ta'm.

Aañ ba'p titda:

—Ea nach pui' tu duñia' nap jax kai'ch Jesus jich Xoi'kam nap ba' moo jootom bha jimda'.

²¹ Ja'pniñ ba' pix jam titdañ jaaduñ. Moo git ba' gu Gø'kam jich Xoi'kam xi jam joi'ndat jam a'm ti niidhidhat jam palhbui'ñchu' tu' na pix bhaan biix ji'ma'n aapi'm.

**Gu ñio'ki'ñ gu Dios na bhaan tu a'ga guch
xoi'kam
New Testament in Tepehuan, Southeastern
(MX:stp:Tepehuan, Southeastern)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Southeastern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del sureste [stp], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Southeastern

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-05-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

0f8d31b9-5dd5-5a02-bb46-c2fd0a544e81